

Haitinkankaan tuuli- ja aurinkovoimapuiston osayleiskaava

PALAUTE JA VASTINEET

9.2.2026

Vireilletulo, kunnanhallituksen päätös osayleiskaavoituksen aloittamisesta 26.8.2024 § 113
Kunnanhallitus 18.11.2024 § 174
Osallistumis- ja arviointisuunnitelma nähtävillä 4.12.2024 – 17.1.2025
Kunnanhallitus 16.2.2026 § x
Osayleiskaavaluonnos nähtävillä
Kunnanhallitus
Osayleiskaavaehdotus nähtävillä
Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto, hyväksyminen
Osayleiskaava lainvoimainen

Sisällysluettelo

1	OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMASTA SAATU PALAUTE JA VASTINEET	3
2	OSAYLEISKAVALUONNOKSESTA SAATU PALAUTE JA VASTINEET	49
3	OSAYLEISKAVAEHDOTUKSESTA SAATU PALAUTE JA VASTINEET	49

1 OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMASTA SAATU PALAUTE JA VASTINEET

Haitinkankaan tuuli- ja aurinkovoimapuiston osaleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) oli yleisesti nähtävillä 4.12.2024 – 7.1.2025 välisen ajan. OAS:n nähtävilläolosta kuulutettiin 4.12.2024. OAS:sta pyydettiin lausunnot viranomaisilta ja osallisilla oli mahdollisuus antaa kirjallinen mielipiteensä 17.1.2025 mennessä.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta otettiin vastaan 15 lausuntoa ja 7 mielipidettä.

LAUSUNTO	VASTINE
<p>1 Varsinais-Suomen ELY-keskus 17.1.2025</p> <p>Varsinais-Suomen ELY-keskus ei lähetä Haitinkankaan tuuli- ja aurinkovoimaosayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta (Karvia, Parkano) lausuntoa, mutta kommentoi luonnonsuojelun ja vesiasioiden osalta:</p> <p><u>Luonnonsuojelu</u> Osallistumisen kannalta kaavoituksen lisäksi myös YVA-menettely on myös yksi vaikuttamisväylistä esimerkiksi yksityishenkilöille, ja sitä on syytä korostaa osallistamisen suhteen.</p> <p>Hankkeen yhteydessä toteutetaan YVA-menettely. ELY-keskus ottaa kantaa YVA-ohjelmasta annettavassa lausunnossa luontoselvitysten kattavuuteen ja riittävyteen. ELY-keskus korostaa laadukkaiden arviointien merkitystä sekä luontoselvitysoppaan tärkeyttä käytännön työssä (<i>Suomen ympäristökeskuksen raportteja 43/2023: Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi: Opas tekijälle, tilaajalle ja viranomaiselle, 2. korjattu painos, Katariina Mäkelä ja Päivi Salo</i>). Opas ohjaa luontoarvojen riittävän laajaan, tarkkaan ja asiantuntevaan selvittämiseen sekä asianmukaiseen luontovaikutusten arviointiin.</p> <p>Yleiskaavoituksessa tulee huomioida YVA-prosessin yhteydessä esitetyt vaikutukset ja seikat. Lisäksi YVA-menettelyn yhteydessä esitetty yhteysviranomaisen lausunto tulee huomioida hankkeen jatkosuunnittelussa.</p> <p><u>Pintavedet</u> Haitinkankaan aurinko- ja tuulivoiman tuotantoalueen suunnittelun laajuus on n. 1 560 ha, josta Karvian kunnan ja Satakunnan alueelle sijoittuu n. 1 467 ha. Osayleiskaavan tavoitteena on mahdollistaa n. 10-16 tuulivoimalan rakentaminen, joista enintään 14 sijoittuisi Karvian puolelle, sekä aurinkovoimalan sijoittamisen kokonaisuudessaan Karvian puolelle. Alueen vesistöt ovat ekologiselta luokituksestaan välttävissä tilassa, paljolti alueen laajan turvetuotannon vuoksi. OAS:issa ei mainita, että alueen vedet laskevat paljolti Suomijokeen ja sen sivuhaaroihin, joka on Satakunnan nykyisessä ja ehdotusvaiheessa olevassa Satakunnan maakuntakaavassa 2050 suojelluksi merkitty vesistö. OAS:issa ei myöskään mainita, että hankealue itsessään sijaitsee kokonaisuudessaan Satakunnan viherrakenneselvityksen (2021)</p>	<p><i>Merkitään tiedoksi.</i></p> <p><i>Merkitään tiedoksi.</i></p> <p><i>Merkitään tiedoksi.</i></p> <p><i>Osayleiskaavassa tullaan ottamaan huomioon YVA-menettelyn yhteydessä laaditut selvitykset ja vaikutusarviointit. YVA-selostuksesta yhteysviranomaisen antama perusteltu päätelmä otetaan huomioon kaavan ehdotusvaiheeseen.</i></p> <p><i>Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa (OAS) täydennetään vesistöjen ekologisen tilan ja valuma-alueiden osalta. OAS:ia täydennetään maakuntakaavan monimuotoisuuden ydinalue -merkinnän osalta. Osayleiskaavaan osoitettavien aurinkovoimaloiden osalle on laadittu hule- ja pintavesiselvitykset ja hulevesisuunnitelmat, jotka liitetään kaava-asiakirjoihin.</i></p>

<p>mukaisella ja Satakunnan maakuntakaavan 2050 luonnokseen merkityllä luonnon monimuotoisuuden ydinalueella.</p> <p>Kappaleeseen 9. Laadittavat selvitykset tulee lisätä hulevesiselvitys ja hulevesisuunnitelma, johon sisältyy laskuvesistöt, kuormituslaskelmat, ojitussuunnitelma ja mahdolliset vedenpidätys- ja puhdistusrakenteet.</p> <p>Haitinkankaan alueen lähistön tuotannossa olevien sekä OAS:issa mainittujen suunniteltujen tuuli- ja aurinkovoimaloiden yhteisvaikutukset vesistöjen ravinnekuormitukseen tulee arvioida pintavesien osalta vesistöalueittain.</p> <p>Lähialueen eri vaiheissa olevat tuuli- ja aurinkovoimalat tulee nimetä osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan kuvissa numeroidun mukaan.</p> <p>Varsinais-Suomen ELY-keskus ottaa tarkemmin ja laajemmin kantaa kaavan luonnosvaiheessa sekä YVA-menettelyn yhteydessä.</p>	<p><i>OAS:n kappaleeseen 9 lisätään kaavatyötä varten laadittaviin selvityksiin hulevesiselvitys ja hulevesisuunnitelma.</i></p> <p><i>Tuuli- ja aurinkovoimaloiden yhteisvaikutuksia vesistöjen ravinnekuormitukseen pintavesien osalta on arvioitu YVA-menettelyssä ja vaikutusten arviointi otetaan huomioon osayleiskaavassa.</i></p> <p><i>Lähialueen tuuli- ja aurinkovoimahankkeet nimetään OAS:iin numeroinnin mukaisesti.</i></p> <p><i>Merkitään tiedoksi.</i></p>
<p><u>2 Puolustusvoimat, 2. Logistiikkarykmentti</u> 17.1.2025</p> <p><u>Yleistä Puolustusvoimien lausunnoista tuulivoimahankkeessa</u> Puolustusvoimat antaa erilliset lausunnot tuulivoimasta alueidenkäytön suunnittelussa ja tuulivoimahankkeen hyväksyttävyydestä. Puolustusvoimien Logistiikkarykmentit (1.-3.) antavat lausunnot tuulivoiman suunnittelussa kuten kaavoituksessa ja ympäristövaikutusten arvioinnissa. Pääesikunnan operatiivinen osasto antaa tuulivoimatoimijoille Puolustusvoimien lausunnot tuulivoimahankkeiden hyväksyttävyydestä.</p> <p><u>Puolustusvoimien lausunto osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta</u> Puolustusvoimat on osallinen ja antaa lausunnot kaavoituksen aikana. Karvian kuntaa pyydetään lähettämään kaavahanketta koskevat lausuntopyynnöt ja neuvottelukutsut 2. Logistiikkarykmenttiin (yhteystiedot lausunnon lopussa).</p> <p>Alueidenkäytön suunnittelussa maanpuolustuksen kehittämistarpeet ja toimintamahdollisuudet tulee huomioida alueidenkäyttölain (132/1999) 4 a §:n sekä terveellistä ja turvallista elinympäristöä koskevan valtakunnallisen alueidenkäyttötavoitteen perusteella. Tuulivoimaloista yleisesti voi aiheutua merkittäviä ja laaja-alaisia vaikutuksia puolustusvoimien aluevalvonnassa käyttämiin sensorijärjestelmiin. Tällä voi olla merkittäviä vaikutuksia puolustusvoimien lakisääteisen aluevalvontatehtävän suorittamiselle (laki puolustusvoimista 551/2007 ja aluevalvontalaki 755/2000).</p> <p>Kaavaa koskevissa selvityksissä ja vaikutusten arvioinnissa on huomioitava, että tuulivoimaloiden vaikutuksia Puolustusvoimien toimintaan arvioidaan perustuen Pääesikunnan hyväksyttävyytyslauseen. Hankkeelle tulee saada ajantasaisiin hanketietoihin (tuulivoimaloiden lukumäärä, maksimikokonaiskorkeus, koordinaatit) perustuva, myönteinen Pääesikunnan hyväksyttävyytyslause ennen kaavan hyväksymistä.</p>	<p><i>Merkitään tiedoksi.</i></p> <p><i>Merkitään tiedoksi.</i></p> <p><i>Merkitään tiedoksi.</i></p> <p><i>Merkitään tiedoksi.</i></p>

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta on mietinnössään (LiVM 10/2014 vp - HE 221/2013 vp) todennut, että tuulivoimahäiriössä häiriönaiheuttaja huolehtii tilanteen korjaamiseksi tarvittavista toimenpiteistä ja myös vastaa kustannuksista. Valiokunta on jo aiemmin katsonut, että tämän kaltaisen aiheuttaja vastaa -periaatteen tulisi olla yleisemminkin taajuuksien häiriöiden yhteydessä noudatettava lähtökohta.

Digita toteaa, että antenni-tv:n verkko-operaattori Digitan velvollisuuksiin ei kuulu tuulivoimaloiden tv-lähetyksille aiheuttamien häiriöiden korjaaminen, vaan vastuu kuuluu häiriöiden aiheuttajalle. Näin ollen tuulivoimahankkeesta vastaavan on esitettävä konkreettinen suunnitelma häiriöiden estämiseksi ja poistamiseksi sekä otettava vastuu häiriöiden poistamisesta sekä niistä aiheutuvista kustannuksista.

Digita toteaa, että tuulivoimaloiden tv-vastaanotolle aiheuttamat häiriöt ja niiden vaikutukset ja vaikutusalueet voidaan riittävällä suunnittelulla nykyisin ennustaa. Tämän lausunnon kohteena oleva tuulivoimahanke voi muodostaa häiriöitä yhteisvaikutuksena toisien tuulivoimahankkeiden kanssa. Häiriön poistokeinoja toteutettaessa on otettava huomioon myös alueen muut mahdolliset tuulivoiman rakentamishankkeet.

Lisäksi Digita toteaa, että tuulivoimaloiden aiheuttamien häiriöiden hoitamisessa ei valitettavasti ole alalle syntynyt yleisiä käytäntöjä. Tuulivoimaloiden aiheuttamat häiriöt voivat pahimmillaan estää kokonaan antenni-tv signaalin vastaanoton. Erityisesti tilanteessa, jossa olemassa olevan tv- ja radiolähetyksiaseman lähistölle sijoitetaan useita tuulivoimaloita, voidaan pahimmassa tapauksessa ajautua tilanteeseen, jossa tv-signaalin eteneminen estyy kokonaan.

Sen vuoksi onkin erityisen tärkeää, että tuulivoimaloiden tv-vastaanotolle aiheuttamat häiriöt pyritään välttämään hyvissä ajoin etukäteen jo voimaloiden suunnitteluvaiheessa tuulivoimaloiden ja verkko-operaattoreiden välisellä yhteistyöllä. Ellei näin tehdä, riskinä on, että tuulivoimaloiden roottoreiden kotitalouksien tv-vastaanotolle aiheuttamat häiriöt jäävät korjaamatta ja kotitalouksien kärsittäviksi. Tästä on jo olemassa valitettavia esimerkkejä (esim. Pori Peitto). Tuulivoimayhtiöt tulee siten jo kaavoitus- ja rakennuslupavaiheessa velvoittaa huolehtimaan siitä, että tuulivoimalat sijoitetaan alueelle siten, että häiriöitä kotitalouksien antenni-tv:n vastaanotolle ei aiheudu. Viranomaisten tulisi päätöksessään tuoda selvästi esiin myös se, että mikäli huolellisesta ennakkosuunnittelusta huolimatta tuulivoimalat kuitenkin aiheuttavat häiriöitä tv-vastaanotolle, tulee niiden myös huolehtia häiriöiden poistamisesta ja niistä aiheutuvista kustannuksista.

Digita suhtautuu myönteisesti tuulivoiman käyttöön energianlähteenä. Jo toteutetut tuulivoimalat ovat kuitenkin osoittaneet, että tv-lähetyksiasemien jälkeen rakennetut tuulivoimapuistot voivat aiheuttaa olennaisia häiriöitä tv-vastaanottoon. Mahdollisten tuulivoimaloiden aiheuttamien häiriöiden korjaaminen ei kuulu Digitan velvollisuuksiin ja televisiovastaanoton varmistamiseksi alueella on erittäin tärkeää, että tuulivoimatoimija huolehtii aiheuttamiensa häiriöiden poistamisesta ja niistä aiheutuvista kustannuksista.

Merkitään tiedoksi.

Merkitään tiedoksi.

Merkitään tiedoksi.

Merkitään tiedoksi.

Tuulivoimaloiden vaikutukset viestintäyhteyksiin on arvioitu YVA-menettelyn yhteydessä ja vaikutusten arviointi otetaan huomioon osayleiskaavassa.

Merkitään tiedoksi.

<p>4 Fingrid Oyj 16.1.2025 Fingrid Oyj on valtakunnallinen kantaverkkoyhtiö, joka vastaa Suomen sähköjärjestelmän toimivuudesta sähkömarkkinalain perusteella sille myönnetyn sähköverkkoluvan ehtojen mukaisesti. Yhtiön on hoidettava sähkömarkkinalain edellyttämät velvoitteet pitkäjänteisesti siten, että kantaverkko on käyttövarma ja siirtokyvyltään riittävä.</p> <p>Kantaverkkoyhtiöllä on sähkömarkkinalaissa määritelty verkon kehittämis- ja liittämisvelvollisuus. Verkonhaltijan tulee pyynnöstä ja kohtuullista korvausta vastaan liittää verkkoonsa tekniset vaatimukset täyttävät sähkönkäyttöpaikat ja sähköntuotantolaitokset toiminta-alueellaan.</p> <p>Kantaverkkoliityntöjen tulee täyttää tekniset vaatimukset, jotka on esitetty Fingridin yleisissä liittymisehdoissa (YLE). Liittymisehtoja noudattamalla varmistetaan järjestelmien tekninen yhteensopivuus. Niissä myös määritellään sopimuspuolten liityntää koskevat oikeudet ja velvollisuudet. Yleisten liittymisehtojen lisäksi voimalaitosten tulee täyttää Fingridin järjestelmätekniset vaatimukset (VJV). Asiakas huolehtii omaan sähköverkkoon suoraan tai välillisesti liittyvien osapuolien kanssa siitä, että myös niiden sähköverkot ja niihin liittyvät laitteistot täyttävät kantaverkkoa koskevat liittymisehdot ja järjestelmätekniset vaatimukset. Kustakin liittymästä sovitaan erillisellä.</p> <p>Tässä YVA- ja kaavalausunnossa ei oteta kantaa sähkötekniisiin asioihin. Fingridin johtoalueelle tai sen läheisyyteen sijoittuvasta rakentamisesta tulee pyytää Fingridistä erillinen risteämälausunto. Pyydämme toimittamaan lausuntopyynnön ensisijaisesti verkkosivun kautta www.fingrid.fi/risteamalausunnnot.</p> <p>Muiden kuin Fingrid Oyj:n omistamien voimajohtojen osalta teidän tulee pyytää erillinen lausunto voimajohtojen omistajilta.</p> <p>YVA-asiakirjat sekä yleis- ja asemakaavat, joissa on Fingrid Oyj:n voimajohtoja tai muita toimintoja, pyydämme lähettämään lausunnolle osoitteeseen kirjaamo@fingrid.fi.</p> <p>Fingridin yhteyshenkilönä toimii Mika Penttilä puh. 030 395 5230.</p>	<p><i>Merkitään tiedoksi.</i></p> <p><i>Merkitään tiedoksi.</i></p> <p><i>Merkitään tiedoksi.</i></p> <p><i>Merkitään tiedoksi.</i></p> <p><i>Merkitään tiedoksi.</i></p> <p><i>Merkitään tiedoksi.</i></p> <p><i>Merkitään tiedoksi.</i></p>
<p>5 Metsähallitus 15.1.2025 Metsähallitus lausuu OAS:sta valtion maa- ja vesialueiden hallinnoijana sekä valtion luonnonsuojelualueiden hoidon ja käytön suunnittelusta vastaavana viranomaisena. Suunnittelualueelle ei sijoitu Metsähallituksen hallinnassa olevia kiinteistöjä. Alueen ympärille sijoittuu kuitenkin sekä valtion luonnonsuojelualueita (mm. Häädetkeitaan luonnonpuisto, Puurokeitaan soidensuojelualue) että Metsähallituksen luontopalveluiden hallinnassa olevia, suojeluun varattuja alueita (Horjunkeidas, Suomijärvi). Lisäksi suunniteltujen sähkönsiirtovaihtoehtojen alueilla on Metsähallituksen hallinnassa olevia alueita.</p>	<p><i>Merkitään tiedoksi.</i></p>

<p>Metsähallitus toteaa, että suunniteltu tuuli- ja aurinkovoima-alue sijoittuu useiden linnustollisesti merkittävien suoalueiden välittömään läheisyyteen. Suoalueilla esiintyy ihmistoiminnan lisääntymisestä aiheutuille häiriövaikutuksille sekä tuulivoimaloiden törmäysvaikutuksille alttiita lajeja. Metsähallitus pitää todennäköisenä, että voimaloiden toteuttaminen ja ihmistoiminnan lisääntyminen heikentää alueen houkuttelevuutta erityisesti ihmistoimintaa välttelevien lajien elinympäristönä. Tuotantoalueen läheisyyteen sijoittuu salassa pidettävien petolintujen reviierejä, joista maakotka ja sääksi tunnistetaan myös hankkeen YVA-ohjelman julkisessa versiossa. Osa tunnetuista pesäpaikoista sijoittuu lähelle suunniteltua tuotantoaluetta. Metsähallitus katsoo, että Haitinkankaan tuuli- ja aurinkovoimapuistoon liittyy erityisesti maakotkan osalta merkittäviä riskitekijöitä ja korostaa kattavien selvitysten tarvetta, joiden pohjalta hankkeen vaikutuksia ja toteuttamiskelpoisuutta on mahdollista eri hankevaihtoehtojen ja tuotantomuotojen osalta arvioida.</p> <p>Haitinkankaan aluetta ei ole määritelty tuulivoimatuotannon alueeksi voimassa tai vireillä olevissa maakuntakaavoissa niin Pirkanmaan kuin Satakunnankaan osalta. Sen sijaan Pirkanmaan ja Satakunnan rajavyöhyke on Satakunnan ja Pirkanmaan maakuntakaavoja varten laadituissa viherverkostoselvityksissä määritelty luonnon monimuotoisuuden ydinalueeksi. Kaavahankkeessa tulee huomioida maakuntakaavoja varten laaditut viherverkostoselvitykset ja arvioida edelleen hankkeen vaikutuksia alueen ekologiseen verkostoon ja luonnonalueiden pirstoutumiseen. Vaikutusten arvioinnissa tulee huomioida myös muut Pirkanmaan ja Satakunnan rajavyöhykkeelle suunnitellut uusiutuvan energian ja sähkönsiirron hankkeet.</p> <p>Haitinkankaan tuuli- ja aurinkovoimahankkeen YVA-ohjelma on kuulutettu samanaikaisesti Haitinkankaan kaavahankkeen OAS:n kanssa (VARELY/5102/2024). Metsähallitus lausuu hankkeen luontovaikutuksista (erityisesti petolinnut) yksityiskohtaisemmin YVA-ohjelmasta antamassaan lausunnossa.</p>	<p><i>Hankkeen YVA-menettelyn yhteydessä on selvitetty mm. alueen pesimälinnusto, kanalinnut, pöllöt sekä päiväpetolintujen esiintyminen hankealueella. Osayleiskaavan toteuttamisen vaikutuksia linnustoon arvioidaan laadittujen selvitysten perusteella. YVA-menettely sisältää myös päiväpetolintujen törmäysmallinnuksen, jonka avulla voidaan arvioida, heikentääkö osayleiskaavan toteuttaminen lintulajien elinympäristöjä ja kantoja.</i></p> <p><i>Hankkeen vaikutukset ekologiseen verkostoon ja luonnonalueiden pirstoutumiseen on arvioitu YVA-menettelyn yhteydessä. Arvioinnin tulokset otetaan huomioon osayleiskaavassa.</i></p> <p><i>Merkitään tiedoksi.</i></p>
<p>6 Pirkanmaan ELY-keskus 17.1.2025 <u>Maankäyttö</u> Pirkanmaalla on voimassa Pirkanmaan maakuntakaava 2040 (hyv. 27.3.2017). Parkanon osalta hankealue sijoittuu maakuntakaavassa luonnon monimuotoisuuden ydinalueelle. Hankealueen lähistöllä on kaavassa kolme suojelualueeksi merkittyä aluetta, jotka kuuluvat Natura 2000 -verkostoon. Lisäksi hankealueen läheisyyteen sijoittuu tutkimusmetsä. Sähkönsiirtovaihtoehtojen SVE2A ja SVE2B varrella on turvetuotannon kannalta tärkeää aluetta ja tuulivoima-alue. Parkanon keskustan läheisyydessä sähkönsiirtoreittien läheisyyteen sijoittuu mm. ampuma- ja/tai moottoriratatoimintojen alue, tärkeä pohjaveden hankintaan soveltuva alue, matkailupalveluiden alue, taajamien elinvoimaisuuden kehittämisvyöhyke, viheryhteys ja ulkoilureitti. Reittivaihtoehto SVE1 kulkee turvetuotantoon liittyvän valuma-alueen ja luonnon monimuotoisuuden ydinalueen lävitse.</p> <p>Pirkanmaalle ollaan laatimassa vaihemaakuntakaavaa, Elonkirjo ja energia, jonka yhtenä teemana on uusiutuvan energian sijoittuminen. Vaihemaakuntakaava on edennyt kaavaehdotusvaiheeseen. Vaihemaakuntakaavan ehdotuksessa esitettyjen merkintöjen mukaisesti hankealue sijoittuu luonnon monimuotoisuuden</p>	<p><i>Merkitään tiedoksi.</i></p> <p><i>Maakuntakaavat sähkönsiirron osalta täydennetään OAS:iin.</i></p>

ydinalueelle sekä merkinnällä S (suojelualue) osoitettujen alueiden välittömään läheisyyteen. Vaihemaakuntakaavassa ei ole osoitettu siirtolinjareittejä Haitinkankaan hankealueelta. Sähkönsiirtoreittien osalta Pirkanmaan maakuntakaavassa 2040 turvetuotannon kannalta tärkeät alueet on vaihemaakuntakaavassa osoitettu merkinnällä mk3, jolla osoitetaan turvevaltaisia alueita, joiden maankäyttöä ja elinkeinotoimintaa kehitetään kestäväällä tavalla monimuotoiseksi. Myös muiden merkintöjen osalta sähkönsiirtoreittien osalta tulee tarkistaa mahdollisesti vaihemaakuntakaavaan muuttuneet kaavamerkinnot.

Hankealueella ei ole voimassa olevaa yleis- tai asemakaavaa. Sähkönsiirtoreittivaihtoehtojen SVE2A ja SVE2B loppuosat sijoittuvat Parkanon keskusta-alueen osayleiskaavan (10.12.2012) alueelle, jolloin siirtolinjan sijoittumisessa tulee huomioida kaavamerkinnot.

Lähimpiä asemakaava-alueita ovat Parkanon ranta-asemakaavat kuten Lehtimäen ranta-asemakaava (hyväksytty 7.10.2014), Iso Kivijärven rantakaava (hyväksytty 24.6.1991) ja Korpieniemen ranta-asemakaava (hyväksytty 18.1.2013). Lehtimäen ranta-asemakaavan Ylinen Kirjasjärvi sijaitsee 1 km etäisyydellä ja Alinen Kirjasjärvi 2 km etäisyydellä hankealueen eteläpuolella. Iso Kivijärven rantakaavan Iso Kivijärvi on 4 km etäisyydellä hankealueesta kaakkoon. Hankkeen suunnittelussa tulee huomioida, ettei suunnittelulla voida estää lainvoimaisten kaavojen toteutumista.

Luontoarvot

Selvitykset ja arviointimenetelmät

Osallistumis- ja arviointiselostuksessa on kuvattu millaisia luontoselvityksiä osayleiskaavatyössä sekä YVA-menettelyn yhteydessä tullaan laatimaan. Selvityksissä tulee noudattaa Suomen Ympäristökeskuksen LUOPAS-ohjeistusta (Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi, SYKE, 2024). Luontoselvitysten raporteissa tulee esittää kartalla, mille alueelle selvitys on kohdentunut. Laajoilla alueilla voidaan tehdä selvitettävien kohteiden rajaamista potentiaalisiin elinympäristöihin tai kohteisiin, mutta asianmukaiseen selvitysraporttiin kuuluu selvitetyn alueen kuvaaminen ja rajauksen perustelut.

Suojelualueet ja arviointimenetelmät

Osayleiskaavan osallistumis- ja arviointiselostuksessa on kuvattu Natura 2000-alueiden sijoittuminen Haitinkankaan hankealueen läheisyyteen (Kartta 3). Osittain Pirkanmaan puolella, alueen itä-, länsi- ja eteläpuolilla sijaitsevat Natura-alueet Häädetkeidas (SACFI0336004), Puurokeidas-Hannankeidas (SACFI0336006) sekä Horjunkeidas (SACFI0200189). Natura-alueisiin kuuluu myös pienempiä yksityisiä suojelualueita. Häädetkeidas, Puurokeidas-Hannankeidas sekä Horjunkeidas ovat luontodirektiivin mukaisia alueita, jotka sisältävät edustavan kokonaisuuden arvokkaita suo-, metsä- ja pienvesiluontotyyppejä.

Pirkanmaan ELY-keskus edellyttää, että YVA-menettelyn yhteydessä tulee tarkastella Natura-arvioinnin tarpeellisuus ohjelmassa esitettyä perusteellisemmin läheisiltä Natura-alueilta. YVA-ohjelmassa on esitetty esimerkiksi Horjunkeitaan osalta, että hankealueelta tuleva kiintoainekuormitus ohjautuu ojien kautta pois päin Natura-alueelta, eikä muita vaikutuksia ole, joten Natura-arviointia ei tehdä. Hankkeella on kiintoainekuorman lisäksi muita mahdollisia

Merkitään tiedoksi.

Merkitään tiedoksi.

Merkitään tiedoksi.

Merkitään tiedoksi.

Natura-arvioinnin tarpeellisuus on selvitetty YVA-menettelyn yhteydessä ja Suomijärven alueelle on laadittu Natura-arviointi. Arvioinnin tulokset otetaan huomioon osayleiskaavaa laadittaessa.

vaikutuksia, mm. aurinkopaneeleille ja myllyille rakennettavat alueet voivat vaatia maaston tasoittamista sekä varjostavan puuston poistamista. Natura-arvioinnin tarpeellisuutta selvitetessä tulee kuvata alueen suojelun perusteena olevat luontoarvot, hankkeen sijoittuminen suhteessa Natura-alueeseen ja Natura-alueen suojeluperusteisiin kohdistuvat vaikutukset ja sekä niiden merkittävyys. Mikäli hankkeen merkittäviä vaikutuksia Natura-alueen suojeluperusteille ei voida objektiivisten seikkojen perusteella sulkea pois, on suoritettava Natura-arviointi. Tarkat ohjeet Natura-arvioinnin tarpeellisuuden selvittämiseen on Suomen Ympäristökeskuksen LUOPAS-ohjeistuksessa (Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi, SYKE, 2024).

Pirkanmaan ELY-keskus korostaa, että hankealue sijaitsee ylimaakunnallisesti ekologisen verkoston kannalta keskeisellä sijainnilla. Häädetkeitaan-Horjunkeitaan-Puurokeitaan muodostama suoalueiden verkosto toimii Pirkanmaan ja Satakunnan välisenä ekologisenä käytävänä, joka on tunnistettu maakunnallisissa viherverkostselvityksissä (Pirkanmaan ekologinen verkosto sekä Satakunnan viherrakenneselvitys). Hankkeen vaikutukset (ml. yhteisvaikutukset) metsäisten ja soisten alueiden kytkeytyneisyyteen (elinympäristöjen pirstoutuminen) tulee ottaa huomioon osana vaikutusten arviointia. Vaikutukset ekologiseen verkostoon tulee nostaa arvioinnissa esille omana tarkastelunaan, huomioiden kattavasti tunnistetut ekologiset yhteydet. Avoimina lähdeaineistoina hyödynnettäviä metsien kytkeytyvyydestä ja luontoarvoista kuvaavia aineistoja tarjoaa mm. uusin Zonation – aineisto vuodelta 2024.

Osallistumis- ja arviointiselostuksen yhteydessä ei ole saatavilla luontoselvityksiä, joita YVA-ohjelman valmistelun yhteydessä on laadittu. YVA-menettelyn yhteydessä laadittavat selvitykset tulee liittää osaksi osayleiskaava-aineistoa.

Sähkönsiirto ja varastointi

Sähkönsiirtoreittien osalta on osallistumis- ja arviointiselostuksessa esitetty alustavia linjauksia. Pirkanmaan ELY-keskus muistuttaa, että MRL 77b §:n mukaisesti tulee yleiskaavaa laadittaessa varmistaa, että tuulivoimalan tekninen huolto ja sähkönsiirto on mahdollista järjestää. Etenkin sähkönsiirtoreittien osalta tulee huomioida myös vesihuollon sijoittuminen suunnitelluilla alueilla. Sähkönsiirtoreitti SVE1 kulkee Pohjois-Parkanon vesiosuuskunnan toiminta-alueen läpi. Sähkönsiirtovaihtoehdot 2A ja 2B kulkevat Parkanon Vesi Oy:n toiminta-alueen lävitse. Lisäksi sähkönsiirtolinjat SVE2A ja SVE2B sijoittuvat pohjavesialueelle, jossa on kaksi Parkanon Vesi Oy:n vedenottamoita (Karjanmaa 1, Karjanmaa 2), ja nämä tulee huomioida suunnittelussa.

Pirkanmaan ELY-keskus myös huomauttaa, että hankkeen aikana voisi olla tarpeen selvittää tarve sähkön varastoinnille.

Liikenne

Osayleiskaava-alue / hankealue sijoittuu pääosin Karvian puolelle ja siten Varsinais-Suomen ELY-keskuksen liikenne- ja infrastruktuurivastuualue (L-vastuualue) ottaa myös kantaa hankkeen kaavoitukseen maantieverkon osalta. Pirkanmaan ELY-keskuksen L-vastuualue tuo esiin seuraavaa:

Hankkeen vaikutukset ekologiseen verkostoon ja luonnonalueiden pirstoutumiseen on arvioitu YVA-menettelyn yhteydessä. Arvioinnin tulokset otetaan huomioon osayleiskaavassa.

Osayleiskaavatyössä käytetään hyödyksi YVA-menettelyä varten laadittuja selvityksiä ja YVA-selostus liitteineen tulee olemaan kaavaselvityksen liitteenä.

Merkitään tiedoksi.

Merkitään tiedoksi.

Merkitään tiedoksi.

Hankealueen kuljetusreitit ja jossain määrin myös käytön aikaisen huoltoreitin ominaisuuksia tulee selvittää joko YVA-prosessissa ja / tai kaavoituksessa riittävällä tarkkuudella, jotta voidaan arvioida kuljetusten ja huoltoliikenteen vaikutukset liikenneverkkoon (tierakenteiden ominaisuudet ja riittävyys sekä parantamistarpeet ym.) ja liikenneverkon parantamistarpeeseen. Selvityksessä tulee erityisesti huomioida raskaan liikenteen lisääntymisen vaikutus liikenneverkolla ja sen mukanaan tuomat vaikutukset teitä ympäröivälle asutukselle ja muulle alueidenkäytölle sekä selvittää tarkemmin liikenteen aiheuttamien haittojen lieventämismahdollisuuksia. L-vastuualue esittää, että tuulivoimahankkeen liikenteellisten vaikutusten selvittämisen pohjana käytetään selvitystä ”Tuulivoimarakentaminen tienpitäjän näkökulmasta” <https://doria.fi/handle/10024/186659> , ELY Raportteja 10/2023.

Mahdolliset lupatarpeet maanteiden osalta selvitetään YVA-prosessissa, näitä ovat mm. erikoiskuljetuslupa, liittymälupa, työlupa, lupa / Väyläviraston ohjeet voimajohtojen sijoittamisesta tiealueelle. Näissä luvissa lupaviranomainen on joko paikallisen ELY-keskuksen L-vastuualue tai Pirkanmaan ELY-keskuksen L-vastuualue.

Mahdollisten maantieverkon lupatarpeiden lisäksi Pirkanmaan ELY-keskuksen L-vastuualue tuo esiin, että toisinaan maantieverkolle tehtävät toimenpiteet edellyttävät liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain (<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2005/20050503>) mukaisen tiesuunnitelman, jonka laatiminen on hanketoimijan vastuulla tienpitäjän kanssa tehtävän sopimuksen perusteella. Tiesuunnitelman tarve tulee selvittää jo hankkeen suunnittelun alkuvaiheessa, koska tiesuunnitteluprosessilla selvityksineen ja vuoropuheluineen voi olla vaikutusta tuulivoimahankkeen toteuttamisaikatauluun.

Pirkanmaan ELY-keskuksen L-vastuualue korostaa, että hanketoimijan vastuulla on maantieverkon tarvittava parantaminen suunnitteluineen, tien rakenteiden korjaaminen ja ennallistaminen sekä myös liikenteestä aiheutuvien haitallisten vaikutusten lieventäminen vuorovaikutuksessa tienpitäjän sekä muiden vaikutuksille alttiiden tahojen kanssa. Kuljetuksia suunniteltaessa on myös huomioitava maantieverkolla käynnissä olevat rakentamishankkeet.

Laadittavat selvitykset sekä osalliset

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman kohdassa 9. on esitetty listaus yleiskaavatyön yhteydessä laadittavista selvityksistä. Pirkanmaan ELY-keskus katsoo, että listaus on vielä monelta osin vajavainen. Osayleiskaavan tulee perustua riittäviin selvityksiin sekä vaikutusten arviointeihin (MRL 9§).

Selvitysluettelossa ei ole mainintaa vesistöihin kohdistuvista vaikutuksista. Hankkeen vaikutukset sekä pinta- että pohjavesiin tulee selvittää ja huomioida valumavesiin aiheutuvat muutokset sekä hankkeen käytön että rakentamisen aikana. Vaikutukset tulee selvittää myös maa- ja kallioperään. Tämän lausunnon luontoarvot -kohdassa on esitetty luontoselvitysten osalta tarkemmin. Selvityksiä tulee laatia myös yhdyskuntarakenteeseen ja elinoloihin liittyen. Vaikka hanke ei sijoitu arvokkaiksi luokitelluille maisema-alueille tulee hankkeen osalta laatia kattavat maisemaan ja kulttuuriympäristöihin kohdistuvien vaikutusten selvitykset.

Kuljetusten ja huoltoliikenteen vaikutukset liikenneverkkoon on arvioitu YVA-menettelyn yhteydessä. Arvioinnin tulokset otetaan huomioon osayleiskaavatyössä.

Merkitään tiedoksi.

Merkitään tiedoksi.

Merkitään tiedoksi.

Kaavaa varten laadittavien selvitysten listausta täydennetään OAS:iin.

<p>Ilmastovaikutusten osalta tulee esittää selvitykset myös ilmastovaikutusten sopeutumiseen ja varautumiseen liittyen.</p> <p>Osallisten luetteloon tulee lisätä Parkanon Vesi Oy ja Pohjois-Parkanon vesiosuuskunta, joiden toiminta-alueille mm. sähkönsiirtoon liittyvää suunnittelua on osoitettu.</p> <p><u>Muuta</u> Pirkanmaan ELY-keskus muistuttaa, että osayleiskaavan tulee perustua riittäviin selvityksiin ja vaikutusten arviointeihin. YVA-menettely on kaavoituksesta erillinen prosessi ja laaditut selvitykset tulee esittää myös kaavan yhteydessä.</p> <p>Pirkanmaan ELY-keskus varaa mahdollisuuden lausua kaavatyön edetessä sekä esittää valmiuden mahdollisiin työ- ja viranomaisneuvotteluihin.</p>	<p><i>OAS:ssa esitettyä osallisten luettelon täydennetään.</i></p> <p><i>pohjois-parkanon</i></p> <p><i>Merkitään tiedoksi.</i></p>
<p><u>7 Pirkanmaan maakuntamuseo</u> 17.1.2025 <u>Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema</u> Pirkanmaan puolelle ulottuva alle 100 ha osa hankealueesta on talousmetsää ja turvetuotantoaluetta, eikä alueella sijaitse erityisiä kulttuurimaiseman tai rakennusperinnön arvoalueita tai kohteita. Kokonaiskorkeudeltaan enintään 350 m korkeiden tuulivoimaloiden maisemavaikutukset ulottuvat kuitenkin jopa 30 km etäisyydelle voimaloista, ja tällä vaikutusalueella sijaitsee useita rakennetun kulttuuriympäristön ja kulttuurimaisemien arvoalueita ja kohteita, kuten valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö <i>Markkulan silta</i>, viisi maakunnallisesti arvokasta kulttuurimaisema-alueita ja maakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt <i>Kairokosken saha ja mylly sekä Parkanon kirkon ympäristö ja vanha raitti</i>.</p> <p>OAS:n mukaan hankkeen maisemavaikutusten arviointi perustuu hankkeesta laadittavaan YVA-lain mukaiseen ympäristövaikutustenarviointiin ja sen yhteydessä laadittaviin näkemäalueanalyysiin ja havainnekuviin. YVA-ohjelmassa on maisemavaikutusten arvioinnin osalta useita puutteita, jotka on kuvattu tarkemmin Pirkanmaan maakuntamuseon YVA-ohjelmasta Varsinais-Suomen ELY-keskukselle antamassa lausunnossa diar. 1091/2024. Pirkanmaan maakuntamuseo ottaa hankkeeseen tarkemmin kantaa osayleiskaavan luonnosvaiheessa ympäristövaikutusten arvioinnin valmistuttua.</p> <p><u>Arkeologinen kulttuuriperintö</u> Pirkanmaan maakuntamuseo antoi 24.08.2023 Sitema Oy:lle lausunnon (DIAR: 483/2023) arkeologisen inventoinnin tarpeesta ja totesi, että hankealueella ei ole aikaisemmin suoritettu arkeologista inventointia eikä alueelta tunneta ennestään arkeologisia kohteita. Aluetta voidaan kuitenkin pitää potentiaalisena erityisesti historiallisen ajan kiinteiden muinaisjäännösten tai muiden kulttuuriperintökohteiden (esimerkiksi vanhojen rajamerkkien, elinkeinohistoriallisten jäännösten) löytymisen kannalta. Vanhojen karttojen mukaan viimeistään 1800-luvulla alueen kautta on kulkenut kahden pitäjän välinen raja ja sen reuna-alueella lisäksi kylänraja.</p> <p>Edellä olevan perusteella Pirkanmaan alueellinen vastuumuseo totesi, että arkeologisen inventoinnin tekeminen</p>	<p><i>Merkitään tiedoksi.</i></p> <p><i>Merkitään tiedoksi.</i></p> <p><i>Alueelle on laadittu arkeologinen inventointi YVA-menettelyn yhteydessä. Inventoinnin tulokset otetaan huomioon osayleiskaavatyössä.</i></p> <p><i>Merkitään tiedoksi.</i></p>

<p>tuulivoimahankkeeseen liittyen on tarpeellista ja että tausta-aineistojen (historiallisten karttojen, laserkeilausaineistojen ym.) avulla ennalta määriteltävien potentiaalisten kohteiden lisäksi inventoinnissa on tarkastettava voimaloiden ja mahdollisen sähköaseman rakennusalueet, sähkönsiirto-/kaapelireitit sekä uudet ja parannettavat tiereitit, joilta arkeologisten kohteiden löytyminen on mahdollista.</p> <p>Hankkeen YVA-ohjelman mukaan (s. 94) Ahlman Group Oy suoritti 19.–20.9.2023 arkeologisen yleisinventoinnin Haitinkankaan tuulivoimapuiston hankealueella. Tutkimuksen tekijän tulee toimittaa raportti Museoviraston ohjeiden mukaisesti digitaalisena arviointia varten Pirkanmaan maakuntamuseolle (pirkanmaan.maakuntamuseo@tampere.fi). Arvioinnissa varmistetaan, että tutkimus vastaa sille asetettuja tavoitteita ja laatuvaatimuksia. Raportti toimitetaan arvioinnin jälkeen Museovirastoon, jossa se tallennetaan sähköiseen asianhallintajärjestelmään ja julkaistaan palvelussa https://asiat.museovirasto.fi/. Tutkimusraporttien tiedot tallennetaan myös muinaisjäännösrekisteriin, jonka tietoja voi selata kaikille avoimessa Kulttuuriympäristön palveluikkunassa www.kyppi.fi. Verkossa julkaistava raportti ei saa sisältää yksityishenkilöiden henkilötietoja, esim. maanomistajien nimiä tai osoitteita. Raportin lisäksi museolle on toimitettava kohteiden sijaintitiedot ja rajaukset paikkatietomuodossa.</p> <p>Osayleiskaavavaluonnos selvitysaineistoinen pyydetään toimittamaan Pirkanmaan maakuntamuseolle lausuntoa varten.</p>	<p><i>Merkitään tiedoksi.</i></p> <p><i>Merkitään tiedoksi.</i></p>
<p>8 Metsäkeskus 17.1.2025 <u>Yleistä</u> Metsäkeskus tarkastelee osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa kestävään metsätalouteen perustuvien elinkeinojen ja luonnon monimuotoisuuden edistämisen sekä metsälain valvonnan näkökulmasta.</p> <p>Valmistelussa on hyvä huomioida, että metsälakia (1093/1996) sovelletaan yleiskaavan maa- ja metsätalouteen ja virkistyskäyttöön osoitetuilla alueilla. Yleiskaavan muilla alueilla metsälaki ei ole voimassa. Metsälaki velvoittaa noudattamaan luonnonsuojelulain (9/2023), vesilain (587/2011), ympäristönsuojelulain (527/2014) ja muinaismuistolain (295/1963) säädöksiä. Kun metsälakia ei sovelleta, vaikuttaa se myös muiden metsäkäyttöä ohjaavien lakien voimassaoloon, kuten lakiin metsätalouden määräaikaisesta kannustejärjestelmästä (19.1.2023/71) ja lakiin metsätuhojen torjunnasta (1087/2013) (metsätuholaki). Nämä lait ovat riippuvaisia metsälain soveltamisesta. Suomen metsäkeskus valvoo metsälainsäädännön noudattamista.</p> <p>Alueilla, joilla metsälakia sovelletaan, metsälaki ohjaa metsien hoitoa ja käyttöä. Metsälain ohella metsien käyttöä säätelevät myös metsälain nojalla annettu valtioneuvoston asetus metsien kestävästä hoidosta ja käytöstä. Myös ympäristölainsäädännöllä on vaikutuksia metsätalouteen. Metsälaki asettaa metsien hoidolle ja käytölle vähimmäisvaatimukset. Vähimmäisvaatimuksissa säädetään muun muassa puun korjuusta, metsän uudistamisesta ja metsäluonnon monimuotoisuuden turvaamisesta.</p>	<p><i>Merkitään tiedoksi.</i></p> <p><i>Merkitään tiedoksi.</i></p> <p><i>Merkitään tiedoksi.</i></p>

<p>Metsäkeskuksen näkemykset Metsäkeskus näkee lähtökohtaisesti positiivisena siirtymisen fossiilisista energialähteistä uusiutuviin. Ristiriitaa aiheuttaa se, että hankkeiden tieltä poistuu talouskäytössä olevaa metsää. Metsään perustuvien elinkeinojen harjoittamisen lisäksi metsät toimivat hiilinieluinä ja -varastoinä.</p> <p>Metsäkeskus esittää, että metsätalousalueet rajataan mahdollisuuksien mukaan tulevan kaavan ulkopuolelle, jos yhteensovittamisen tarvetta ei ilmene.</p> <p>Metsäkeskus esittää, että kaavakarttojen metsätalousalueille ei lähtökohtaisesti merkitä luo-merkintöjä tai suojelumääräyksiä. Nämä kohteet tulee huomioida voimaloiden ja sähkönsiirron sijoittelussa. Ne ovat kaavan tausta-aineistoa ja voidaan esittää esimerkiksi kaavaselostuksen liitekarttana. Kohteiden rajaukset saattavat muuttua ajan kuluessa ja näin ollen niiden huomioiminen tulee tehdä yksilöllisesti toimenpiteitä metsissä suunnitellussa.</p> <p>Metsäkeskus esittää, että hankkeen vaikutukset alueella harjoitettaviin elinkeinoihin, mukaan lukien metsätalous, tulee selvittää kattavasti.</p>	<p><i>Merkitään tiedoksi.</i></p> <p><i>Merkitään tiedoksi.</i></p> <p><i>Merkitään tiedoksi.</i></p> <p><i>Osayleiskaavan toteuttamisen vaikutukset elinkeinoihin on arvioitu YVA-menettelyn yhteydessä. Selvityksen tulokset otetaan huomioon osayleiskaavatyössä.</i></p>
<p><u>9 Suomen Luonnonsuojeluliitto, Ylä-Satakunnan ympäristöyhdistys ry</u> 17.1.2025 <u>Aluksi</u> Yhdistys kiittää lausuntopyynnöstä. Olemme tutustuneet Haitinkankaan tuuli- ja aurinkovoimahankkeeseen ja kiinnittäneet huomiota kaavoitusprosessissa huomioitaviin seikkoihin, osallistamiseen ja täydentyvien kaava-asiakirjojen selkeyteen. Olemme myös tarkastelleet OAS:n sisältöä ja tehneet YVA-viranomaiselle osoitetussa lausunnossa esityksiä ohjelman täydentämisen tarpeita.</p> <p>YVA-ohjelman mukainen vaikutusarviointi tulee täysimääräisesti huomioida kummankin kunnan kaavoituksessa, vaikka Parkanon osalta kyse onkin vähäisestä määrästä voimaloita.</p> <p>Voimalat kuitenkin kuuluvat saman hankekokonaisuuden muodostamaan teollisen tuuli- ja aurinkovoiman rakennusalueeseen, jolla on merkittäviä vaikutuksia paitsi itse hankealueen ympäristöön, myös yhteisvaikutuksina koko sille alueelle, jolle Parkanon kaupungissa suunnitellut Haitinkankaan tuuli- ja aurinkovoimahanke, Kangaslammin tuuli- ja aurinkovoima-alue sekä Takakangas-Pihlajaharjun alue muodostavat erikseen ja yhdessä päällekkäisiä lähivaikutuksia.</p> <p><u>Tuulivoimarakentamisen ohjeiden päivityksestä</u> Tuulivoimarakentamista koskeva ohjeisto on kaivannut pitkään päivittämistä. Uudistusta voi pitää tervetulleena, koska melko ylätasoisten ja väljien vaikutusten arviointia koskevien säännösten soveltaminen tuulivoimarakentamisessa on huomattavasti tarkentunut korkeimman hallinto-oikeuden oikeuskäytännössä.</p>	<p><i>Merkitään tiedoksi.</i></p> <p><i>YVA-selvityksen tulokset otetaan täysimääräisesti huomioon sekä Karvian että Parkanon alueille sijoittuvassa osayleiskaavassa ja esitetään kaavaselostuksissa.</i></p> <p><i>Merkitään tiedoksi.</i></p> <p><i>YVA-menettely ja osayleiskaavoitus toteutetaan kulloinkin voimassa olevan lainsäädännön ja ympäristöministeriön ohjeistusten mukaisesti.</i></p>

Teollisen tuuli- ja aurinkovoiman koon ja tehon kasvu ja sen aiheuttamien vaikutusten arviointi on osoittanut tarpeellisuutensa.

Päivitettyyn versioon ollaan lisäämässä omat osiot tuulivoimarakentamisen vaikutusten arvioinnille luontoa, suurpetoja ja metsäpeuraa koskien. Päivityksessä pyritään huomioimaan entistä paremmin ekologiset verkostot, ekologiset yhteystarpeet sekä tuulivoimarakentamisen aiheuttama elinympäristöjen pirstoutuminen. Ekologisilla yhteyksillä tarkoitetaan esimerkiksi viher- tai muita käytäviä, joita pitkin kasvi- ja eläinlajien siirtyminen helpottuu. Myös useiden tuulivoimaloiden yhteisvaikutusten arviointia koskevaa ohjeistusta on syvennetty aiemmasta ja erityishuomiota on kiinnitetty vaikutuksiin, jotka kohdistuvat ihmisiin, eläimistöön, luonnon ydinalueisiin ja ekologisiin yhteyksiin.

Yllä olevat lauseet kiteyttävät myös sen, mitkä ovat Haitinkankaan tuuli- ja aurinkovoiman hankealueen sijoittamisen ja vaikutusarviointin suurimmat kipupisteet.

Kokonaisnäkemyksestä ja suunnittelun periaatteista

Yhdistys tietenkin toivoo, että ohjeiden päivitys toisi uudenlaista näkemyksellisyyttä suunnittelun tueksi. Satakunnan maakuntakaava 2050 tausta-aineistosta lainaamme tähän periaatteet:

“Ilmastokriisi ja luontokato ovat saman ongelman kaksi puolta, joita ei voi ratkaista erikseen toisesta riippumatta. Luontokadon hillintä on olennainen osa ekologista kestävyttä koskevaa sisältövaatimusta. Lisäksi tarve ekologisen kestävyden huomioon ottamisesta liittyy erityisesti alue- ja yhdyskuntarakenteen kehittämisperiaatteisiin, liikenteen ja energiahuollon järjestelyihin, laajojen ihmistoiminnasta riippumattomien tai sen ulkopuolella olevien luonnonalueiden säilymiseen sekä näitä täydentävien pienialaisempien luonnonalueiden ja niiden välisten yhteyksien turvaamiseen”.

Kaavoitusmonopolin harkintaoikeuden käyttämisestä

YVA-laki perustuu siihen tavoitteeseen, että merkittävät ympäristövaikutuksia aiheuttavat hankkeet tulevat tietoon ja prosessi tarjoaa kanavan, jonka avulla osalliset voivat tuoda näkemyksiään esiin ja hankesuunnittelun laatu paranee. YVA-prosessin merkitys kuitenkin mitätöityy, jos kaavapäätökset kapeutuvat yksinomaan siihen, että lainmukaiset reunaehdot tai raja-arvot, kuten välke- tai melurajojen alittaminen täyttyvät ja tekevät hankkeesta toteuttamiskelpoisen.

YVA- ohjelman sisältönä ja kaavaohjelman vaikutusarviointin osana tulee käsitellä kuntakaavoituksen monopoliaseman mahdollisuudet arvoperustaisen ja oikeudenmukaisuuteen liittyvän harkinnan mahdollistajana. Kunnallisen harkintavallan mahdollisuudet korostaa niitä arvoja, jotka koetaan tärkeiksi, on tuotava esiin kaikille osallisille sekä yva-ohjelman että myöhemmin valmistuvien yva- ja kaavaselostuksen sisältöinä, että myös niissä vuorovaikutustilanteissa, joita prosessin aikana järjestetään.

Kaavoitusta säätelevän lainsäädännön ohella muista huomioon otettavista laeista, sopimuksista ja tavoitteista tulee muodostua hyvä käsitys. YVA-selostuksen yhteenvedon yhteyteen ja kaavaselostuksen johdanto-osaan tulisi nostaa esiin niitä eroja, joita YVA- selostus ja yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä sisältää, mutta jotka eivät sellaisenaan suoraan siirry YVA-selostusta

Merkitään tiedoksi.

Merkitään tiedoksi.

Merkitään tiedoksi.

Merkitään tiedoksi.

Merkitään tiedoksi.

YVA-menettelyn ja sitä varten laadittujen selvitysten suhde osayleiskaavaan tulee käymään ilmi osayleiskaavan toteuttamisen vaikutusten arvioinnissa. YVA-menettelyn ja kaavaprosessin erot tuodaan esille kaavaselostuksessa.

suppeamman kaavaselostuksen sisällöksi tai jotka eivät näy esitetyllä kaavakartalla ja kaavamääräyksissä. Kaavamerkintöjen ja -määräysten ja selostuksen suhde YVA-prosessissa käsiteltyihin seikkoihin tulee esittää ymmärrettävästi ja esimerkkejä käyttäen.

Vaalikausien taitteessa osa päättäjäistä vaihtuu ja ympäristövaikutusarvioinnin ja kaavoitusprosessin erot hahmottuvat keskimäärin vaikeina myös kaikille osallisille.

Terveellinen, turvallinen ja siteitä ylläpitävä kunta

Kunnalla on oikeus ja velvollisuus huolehtia asukkaidensa terveellisestä ja turvallisesta ympäristöstä. Kunnallisen harkinnan tulisi ulottua myös oikeudenmukaiseen kohteluun ja siihen, että kuntalaisia ei jaeta häviöihin ja voittajiin. Maaseutupaikkakunnilla arvoa luovat vahva luontoyhteys ja side, joka paikkakunnalle syntyy kotipaikan ja sen ympäristön ja kotipaikkakunnalla vietetyn merkityksellisen ajan kudelmana. Suru ja ahdistus lähiympäristön arvojen menetyksestä ei ole yksinkertaistettavissa tottumiskysymykseksi.

Siteiden säilyminen on myös rahanarvoista paikkakunnan taloudelle ja tulevaisuudelle. Siteet kannattelevat asuntokantaa ja vapaa-ajan asukkaiden kiinnostusta alueeseen. Siteet virkistävät merkittäväällä tavalla paikkakunnalla pidettäviä tapahtumia ja tuovat yleisöä. Siteet paikkakunnalle luovat kysyntää palveluille ja kaupalle. Siteiden avulla huolenpito ikääntyvistä kevenee ja ilme paikkakunnan osalta pysyy asutumpana. Hylättyjä tai huonolle hoidolle jääviä rakennuksia on vähemmän. Siteet tuovat jopa paluumuuttajia, mikä heikentyvien terveyspalvelujen johdosta voi olla vaikeaa muuten. Siteet myös kannattelevat työmahdollisuuksia.

Paikkakunnan virkeyteen vaikuttavilla tekijöillä on merkittäviä taloudellisia vaikutuksia, jotka jäävät vaille arviointia. Sen sijaan talousvaikutuksia ylimitoitetaan henkilötyövuosina, jotka pääasiassa tehdään paikkakunnan ulkopuolella tai hankkeisiin liittyvällä työllä, joka on määräaikaista ja usein ulkopuolisten tekemää eikä pysyvästi tai pitkäaikaisesti työllistä paikkakuntien omaa väestöä.

Kaavan osallistumis- ja arviointivaikutusten täydentämisestä

Olemme aiemmin viitanneet Luken julkaisemaan politiikkasuositukseen.

<https://www.luke.fi/fi/uutiset/politiikkasuositus-kuusi-tapaa-vahvistaa-tuulivoiman-hyvaksyntaa>

Yhdistys on valitettavasti joutunut huomaamaan, että kaavatyötä ulkoistettaessa niin palaute kuin siitä tehtävät johtopäätökset pohditaan muiden pöytien ääressä. Kuntaan palautuu tiivistetty, pelkistetty ja useimmiten hankemyönteinen, vaikutuksia vähättelevä palaute, mikä on ymmärrettävää hanketoimijoiden ja hankesuunnittelijoiden tiiviin kytköksen vuoksi ja kuntaresurssien vähäisyyden vuoksi. Annettu palaute tulisi kuitenkin olla kuntapäätösten valmistelun kannalta juuri sitä, mihin myös resurssoidaan aikaa kunnissa.

Kuntademokratian ylläpitäminen ja toteuttaminen alkaa avoimuudesta ja aidosta vuorovaikutuksesta.

Merkitään tiedoksi.

Merkitään tiedoksi.

Merkitään tiedoksi.

Merkitään tiedoksi.

Merkitään tiedoksi.

Merkitään tiedoksi.

Haitinkankaan suunnittelu ja vaikutusarviointi

Olemme tähän jatkoksi jäsennelleet YVA-ohjelmasta antamamme lausunnon yhteydessä annetun yksityiskohtaisen palautteen. Avaamme sisältöjä jäsentelyn jälkeisessä osuudessa. Asiakirjan tekstiin linkitetty sisällysluettelo löytyy jättämämme lausunnon viimeiseltä sivulta, mikä helpottaa kunkin aiheen tekstisisällön löytämistä, mikäli perusteluihin tutustuminen tuntuu tarpeelliselta ja tiivistys liian suppealta.

Pirkanmaan ELY on toimittanut hankekaavoittajalle kaikki annetut YVA-lausunnot ja mielipiteet. Toivomme, että Varsinais-Suomen Ely toimiin samoin. Mutta ennen kaikkea toivomme, että palautteemme huomioidaan ja vastineet palautteisiin ja siihen miten ne vaikuttavat hankkeen edistämiseen saadaan jo prosessin aikana sen eri vaiheissa, eikä vasta kaavoituksen hyväksymisvaiheessa taulukoituna muotoon "otetaan huomioon".

Myös kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa tulee yhteneväisesti täydentää seuraavien vaikutusarviointien, hankevaihtoehtojen ja asiakirjan sisällön osalta:

1 Elements Suomi Oy:n Haitinkankaan tuuli- ja aurinkovoimahankkeen YVA-ohjelma

1.1. Alueiden käytön vastainen sijainti

- Kilpikaidassoiden erityisyys
- Häirintävaikutukset ja pirstoutuminen
- Edellytysten puute

1.2 Ekologisen kytkeytyvyyden vaarantaminen

1.3 Kytkeytyvyyden säilymisen haasteet

1.4 Suunnittelun oikea-aikaisuuden ja ennakoarvioinnin puute

1.5 Hankkeen vaihtoehdot

2 YVA-arviointiohjelman täydennistarpeet

2.1 Kuulemiskäytäntöjen ohjaaminen

2.2 YVA-lain ja -asetuksen sekä alueiden käytön mukaiset prosessit ja kuntien kaavoitusmonopoliin liittyvä harkintavalta

3 YVA-ohjelman asiakirjat ja selvitysten tapauskohtaistaminen

3.1 Karttamateriaalien selkeyttä ja kartoista saatavaa informaatiota tulee oleellisesti parantaa

3.2 Vaihtoehtoisten vaikutusten arviointi

3.3 Asiakirjoihin tulee selkeästi sisällyttää tapauskohtainen sisältö

Merkitään tiedoksi.

Osayleiskaava laaditaan alueidenkäyttölain 132/1999 säätämällä tavalla ja kaavatyön vuorovaikutus järjestetään myös alueidenkäyttölain mukaan. Lain 8. luvussa säädetään kaavoitusmenettelystä ja vuorovaikutuksesta kaavaa laadittaessa. Lain mukaisesti toteutettava osayleiskaavaprosessi on kuvattu kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa (OAS). Kaavan aloitusvaiheessa on pidetty yleisötilaisuus 17.12.2024. Osalliset ovat saaneet antaa mielipiteensä OAS:sta. Kaavan luonnos- ja ehdotusvaiheiden nähtävilläoloaikana tullaan pitämään myös yleisötilaisuudet ja osallisilla on mahdollisuus antaa kaavaluonnoksesta mielipide ja kaavaehdotuksesta kirjallinen muistutus. Kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä osayleiskaavan luonnos- ja ehdotusvaiheessa annettu palaute kootaan tähän erilliseen palauteraporttiin osayleiskaavaselostuksen liitteeksi.

YVA-menettely ja osayleiskaavan laatiminen ovat toisistaan erillään olevia prosesseja, vaikka niitä laaditaan osittain yhtäaikaisesti ja niistä järjestetään yhteisiä yleisötilaisuuksia. YVA-menettelyssä havaitut vaikutukset otetaan huomioon kaavassa ja kaavan totuttamisen vaikutusten arvioinnissa käytetään hyödyksi YVA-menettelyn yhteydessä laadittuja selvityksiä.

Kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) on laadittu alueidenkäyttölain 63 §:n mukaisesti:

"Kaavaa laadittaessa tulee riittävän aikaisessa vaiheessa laatia kaavan tarkoitukseen ja merkitykseen nähden tarpeellinen suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyistä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista.

Kaavoituksen vireilletulosta tulee ilmoittaa sillä tavoin, että osallisilla on mahdollisuus saada tietoja kaavoituksen lähtökohdista ja osallistumis- ja arviointimenettelystä."

- 3.4 Asiakirjojen jäsentelyn tulee olla selkeää ja luettavuutta tulee parantaa
3.5 Imperia-arviointimenetelmän kriteeristö tulee muokata ja sovittaa tapauskohtaiseksi
3.6 Ilmastovaikutusten ja hiilitaselaskelmien laadinnan tulee perustua nykytilaan ja paikallisten päästöjen vähenemän arviointiin
3.7 Aurinkovoiman vaikutusten arvioinnin täydentäminen
3.8 Maisemavaikutusten arviointiin ja näkyvyydestarkasteluun vaihtoehtoiset voimalakoot
3.9 Ääniympäristö, yhteisvaikutukset, muutoksen vaikutukset lajistoon
3.10 Yhteisvaikutusten kohtuullistaminen tulee tuoda kaavoituksen osaksi
3.11 Sähkönsiirron vaikutusten hillitsemiseksi tulee edellyttää hankkeiden välistä yhteistyötä ja maakaapelointia

4 Luontoselvitykset

- 4.1 Luontovaikutusarvioinnin ohjeiden mukaisuus ja raportointi
4.2 Muut oppaat ja tukiaineistot
4.3 Linnustoselvitysten täydentämisen tarve ja lähtökohdat
4.4 Maakotkan (VU) erityinen suojelutarve
4.5 Lintuselvitysten epävarmuustekijät ja käytetyt menetelmät

5 Natura-arvioinnit

6 Muut uhanalaiset lajit

- 6.1 Suurpedot , liito-orava
6.2 Metsäpeura

7 Hanke-alueen sisään jäävät monimuotoisuudelle tärkeät alueet ja eri lajien vaatimat suojaetäisyydet

8 Haittojen lieventäminen, hankealueen rajojen etäännyttäminen

Aihekohtainen tiivistys kaava-OAS:n täydentämiseksi

Täydentämistä edellyttävät aihealueet ovat asiasisältöineen ja perusteluineen luettavissa Ylä-Satakunnan ympäristöyhdistys ry:n asiakumppaneidensa kanssa jättämästä Haitinkankaan tuuli- ja aurinkovoimahankkeen YVA-ohjelmalausunnosta. Asiakirjan tekstiin linkitetty sisällysluettelo löytyy sen viimeiseltä sivuilta, mikä helpottaa kunkin aiheen tekstisisällön löytämistä. Tiivistetysti seuraavassa:

Hankevaihtoehdot

Hankevaihtoehdot eivät ole ekologisesti kestäviä eikä alueen merkittävän luontokokonaisuuden lajistolle ja lajien elinpiirille voi aiheuttaa siinä määrin haittoja kuin alueiden yhteisvaikutuksina syntyy. Sijainti on väärä, mistä seuraa se, että hankevaihtoehdot eivät ole toteutettavissa. Tarkempi perustelu YVA-ohjelmasta annetussa lausunnossa.

Ekologinen kytkeytyvyys

Ekologinen kytkeytyvyys vaarantuu keskeisillä luonnon monimuotoisuuden ydinalueilla.

OAS:n tavoitteena on kertoa ytimekkäästi, mitä ja miksi kaavoitetaan, missä kaavoitetaan, mitkä ovat kaavan tavoitteet, miten kaavan vaikutuksia arvioidaan, miten kaavaprosessi etenee ja missä vaiheessa kaavan laatimiseen voi vaikuttaa. Hanketta varten laadittu YVA-menettelyä ja kaavaa varten laadittujen selvitysten sisältöä sekä YVA-tarveharkintaa tullaan avaamaan kaavaselostuksessa, joka asetetaan nähtäville luonnos- ja ehdotusvaiheissa. Myös kaavan toteuttamisen vaikutusten arviointi on vasta osa kaavaselostusta.

OAS:ia päivitetään osayleiskaavatyön kuluessa. Lausunnon mukaiset asiakohdat täydennetään OAS:iin niiltä osin kuin ne koskevat kaavan laadintaa ja kaavan toteuttamisen vaikutusten arviointia.

Merkitään tiedoksi.

Hankevaihtoehdojen ympäristövaikutukset on tutkittu YVA-menettelyssä. Kaavoitusvaiheessa on enää vain yksi vaihtoehto, joka on valittu YVA-menettelyssä saatavien johtopäätösten perusteella.

Hankevaihtoehdojen vaikutukset ekologisiin yhteyksiin on arvioitu YVA-menettelyn yhteydessä ja arvioinnin johtopäätöksiä hyödynnetään osayleiskaavan vaikutusten arvioinnissa.

Kaavoitusprosessi

Kaavoitusprosessi tarvitsee ohjausta, avoimuutta ja kuntakohtaista harkintaa sekä käytänteiden muutosta. Erityisen tärkeää ohjaus on vaalikauden vaihtuessa, jolloin myös osa luottamusmiehistä vaihtuu.

Karttamateriaalit

Karttamateriaalit ovat poikkeuksellisen heikkoja YVA-ohjelma ja kaavan OAS-vaiheessa. Olemme käsitelleet asiaa yksityiskohtaisesti antamassamme YVA-lausunnossa. Tarkempien karttamateriaalien linkittäminen verkossa avautuvaan muotoon on mahdollistettava. Pdf-muotoisina koottuina esityksinä tiedostojen koko tulee monelle aineistoon tutustuvalla esteeksi.

Vaihtoehtoisten vaikutusten arviointi

Vaihtoehtoisia vaikutuksia tulee arvioida myös yksittäisten vaikutusten sisällä. Asiakirjassa esimerkki siitä, mitä tällä tarkoitetaan.

Asiakirjojen selkeys, luettavuus, taulukointi ja tapauskohtaistaminen

Jos hankekaavoitusprosessia kunnassa halutaan parantaa, on kiinnitettävä huomiota siihen, miten asiat on asiakirjoissa esitetty ja miten niistä löytää juuri Haitinkankaan tuuli- ja aurinkovoimaa koskevat asiat. Tapauskohtaistamista edellytetään myös lainsäädännöstä annetussa esivalmistelutyössä.

Työaika ja työmäärä laajoihin ja paljon eri hankkeista toiseen sisältävää kopioitua tietoa sisältävien asiakirjojen tutkimiseen ei riitä sen enempää viranhaltijoilla kuin luottamushenkilöilläkään. Sen vuoksi käsitys vaikutusarvioinnista, niiden laadusta ja tehdyistä johtopäätöksistä jää pinnalliseksi ja toisenvaraiseksi. Kuntademokratia heikkenee ja vaikutusten arviointia koskevat tiedot jäävät huteriksi, mikä heikentää koko päätäntäketjun osaamista. Myös tämän asian korjaaminen ja kehittäminen on erityisen tärkeää ja ajankohtaista vaalikausien vaihtuessa. Demokraattista päätöksentekoa tulee tukea ja kunnioittaa.

Ilmastovaikutusten ja hiilitaselaskelmien laadinta ja siirtymän perustelemisen

Siirtymän perustelemisen tulee kohdentua oikein. Vaikutusten tarkastelun tulee koskea paikkakunnan todellista hiilineutraalisuustyötä. Laskennallinen ilmastovaikutushyöty käytetään todellisuudessa toisaalla. Sen sijaan oman paikkakunnan asutusrakenne ja energiankäyttö eivät mahdollista välttämättä kuntalaisen tai kunnan omien hiilipäästöjen todellista vähentämistä. Sekä maaperäpäästöt ja hiilinielujen väheneminen ovat alueella jatkumassa. Ns energiaköyhyys tulee huomioida.

Maisemavaikutusten arviointi, ääniympäristön muutoksen arviointi

Otamme kantaa maisemavaikutusarvioinnin tekemisen huolellisuuteen ja siihen että mallintaminen tehdään oikeista kohteista ja oikeilla välineillä ja laadukkaasti. Maisemavaikutuksia tulee arvioida myös selvästi eri korkeuteen kohoavilla voimaloilla. Erityisen tärkeää muutoksen havainnointi on siellä, missä mielikuvat voimala-alueista perustuvat olennaisesti pienempiin ja matalampiin tuotantoalueisiin. Toistaiseksi suunnitellun kokoisen aiheuttamista

Merkitään tiedoksi.

Merkitään tiedoksi.

Hankevaihtoehtojen ympäristövaikutukset on tutkittu YVA-menettelyssä. Kaavoitusvaiheessa on enää vain yksi vaihtoehto, joka on valittu YVA-menettelyssä saatavien johtopäätösten perusteella.

Merkitään tiedoksi.

Merkitään tiedoksi.

Hankevaihtoehtojen vaikutus ilmastoon ja ilmanlaatuun on arvioitu YVA-menettelyn yhteydessä ja arvioinnin johtopäätöksiä hyödynnetään osayleiskaavan toteuttamisen vaikutusten arvioinnissa.

YVA-menettelyn maisemavaikutusten arvioinnissa on noudatettu Ympäristöministeriön opasta "Maisemavaikutusten arviointi tuulivoimarakentamisessa; Päivitys 27.8.2024". Lisäksi työn kuluessa julkaistut Ympäristöministeriön ohjeistukset

todellisista äänihaitoista ei ole tietoa. Ääniympäristön muutos hiljaisilla alueilla on vaikuttanut erityisesti järvien ympäristössä negatiivisesti, kuten myös peilautumisilmiöt ja valojen heijastuminen ja häiritsevyys, mistä on kertynyt kokemusta Jäkäläkankaan osalta.

Sähkönsiirron mittaluokka ja maisemamuutosten mallintaminen
Sähkönsiirron vaikutukset eivät pidä tulla yllätyksenä. Maisemamuutos ja johtokäytävät muuttuvat merkittävästi sekä kantaverkon että rinnakkain kulkevan yhdysverkon ja muun sähköverkkoihin liittyvän rakentamisen ja sähkönvarastoinnin osalta. Kaikesta tulee antaa realistinen ja ymmärrettävä kuva.

Luontovaikutusten arviointi

Luontovaikutusten arvioinnin kesto, menetelmiä, raportointia, ajankäyttöä ja laatua tulee parantaa kaikin osin. Arviointi on ollut ylimalkaista ja siihen on käytetty liian vähän aikaa ja voimavaroja. Lisäksi tulee kiinnittää huomiota arviointeja tekevien osaamiseen. Arvioinnin laadukkuuden takaamisessa on noudatettava ohjeistoja. Lisäksi sekä opastusta sisältäviin, että selvitysluontoisiin ja tiedetaustaisiin taustamateriaaleihin on tutustuttava riittäväällä laajuudella, jotta arviointia voidaan tarkastella riittävän luotettavasti. Luontovaikutusarviointeja tekevien tulee tuntea myös lainsäädäntöä, tehtyjä kansallisia suunnitelmia ja kansainvälisiä sopimuksissa ja sitä mitä biodiversiteetikriisi merkitsee Suomessa ja laajemmin. Luontovaikutusarviointia tekevien osaamiselta ja asiantuntemukselta vaaditaan paljon. Voi sanoa, että tässä suhteessa myös oikeuskäytäntö on joutunut ottamaan kantaa. Kun hoidetaan toista ongelmaa ei voida tehdä vahinkoa toiselle hoidettavalle kriisille. Laajamittaisen teollisen aurinkovoiman rakentamisen luontovaikutukset niin linnuille aiheutettavan haitan kuin aitaamisenkin osalta aiheutettavan haitan osalta on epäselvää Alapuolisille vesille pehmeälle, vetiselle ja kuivana pidettävälle maaperälle perustettaessa joudutaan tekemään järeää perustusta. Vaihtoehtoiset kelluvat perustukset eivät ole vielä yleistyneet. Aiheutettava metsäkato yhdessä maaperäpäästöjen kanssa vie myös hiilihyötyjä. Lisäksi aurinkovoimala-alueen kasvittamisen välttämättömyys tulee tunnistaa.

Uhanalaiset lajit, suojaetäisyydet

Uhanalaisille lajeille aiheutuvat haitat ovat ennakkollisesti arvioituna suuria. Tulee myös ymmärtää, että tulevien vuosikymmenten käytönaikaiset vaikutukset ovat pitkäaikaisia. Sekä alueen ulkopuolella että alueen sisälle esiintyvien lajien vaatimat suojaetäisyydet tulee tunnistaa ja selvittää.

Yhteisvaikutusten arviointi

Haitinkankaan hankkeen osalta niin ympäristölle kuin ihmisille aiheutuvat yhteisvaikutukset ovat kohtuuttomia erityisesti niillä alueilla, joissa vaikutukset kohdentuvat päällekkäisiksi. Yhteisvaikutusten vuoksi hanke on toteuttamiskelvoton. Jatkossa tulee huomioida se, että vaikutuksia tulee kohtuullistaa hankerajoja etäännyttämällä niin luonnon kuin ihmisten vuoksi. Olosuhteiden ja koetun epäoikeudenmukaisuuden ja taloudellisten menetysten vuoksi vaikutuksia tulee kohtuullistaa ja hankerajoja etäännyttää yhteisvaikutusalueilla 5 km asti. Kuntalaisia ei tule jakaa voittajiin ja häviäjiin ja niihin, jotka pelkästään hyötyvät.

kaavoituksen vaikutusten arvioinnista otetaan huomioon osayleiskaavatyössä.

Merkitään tiedoksi.

Osayleiskaavan toteuttamisen aiheuttamat ympäristövaikutukset arvioidaan kaavatyön kuluessa.

Merkitään tiedoksi.

Hankevaihtoehtojen vaikutukset sekä yhteisvaikutukset ympäristölle ja ihmisille on arvioitu YVA-menettelyn yhteydessä ja arvioinnin johtopäätöksiä hyödynnetään osayleiskaavan toteuttamisen vaikutusten arvioinnissa.

<p><u>10 Luonnonvarakeskus</u> 4.12.2024 Luonnonvarakeskus ei anna lausuntoja tuulivoimapuistohankkeiden osallistumis- ja arviointisuunnitelmista (OAS) päätöksen 9.6.2023 mukaisesti.</p>	<p><i>Merkitään tiedoksi.</i></p>
<p><u>11 Suomen Erillisverkot Oy</u> 30.12.2024 Viitaten lausuntopyyntöönne 4.12.2024 koskien Haitinkankaan tuuli- ja aurinkovoimapuiston osayleiskaavaa sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa. Hankkeella ei ole vaikutusta Suomen Erillisverkot Oy:n Verkko-operaattoripalvelut liiketoimintaan.</p>	<p><i>Merkitään tiedoksi.</i></p>
<p><u>12 Säteilyturvakeskus</u> 10.12.2024 Säteilyturvakeskuksella ei ole lausuttavaa Haitinkankaan tuuli- ja aurinkovoimapuiston osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.</p>	<p><i>Merkitään tiedoksi.</i></p>
<p><u>13 Pirkanmaan liitto</u> 31.1.2025 Maakuntahallitus päättää esittää lausuntonaan Karvian kunnalle Haitinkankaan tuuli- ja aurinkovoimapuiston osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta seuraavaa:</p> <p>Pirkanmaa näkee tarpeellisena tuuli- ja aurinkoenergiatuotannon lisäämisen. Maakunnille on asetettu kuitenkin myös kunnianhimoisia tavoitteita luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi sekä heikentyneen lajiston ja elinympäristöjen tilan parantamiseksi.</p> <p>Haitinkankaan hankealue sijoittuu Pirkanmaan näkökulmasta sijainnille, jolla korostuvat suojelliset lajisto- ja luontotyyppi- arvot, merkittävät ekologiset yhteysvyöhykkeet sekä myös matkailun edistämiseen ja metsäntutkimukseen liittyvät tavoitteet.</p> <p>Vaikka hankealueen ympäristöön sijoittuvien Natura-alueiden suojelu perustuu muuhun kuin linnustoarvoihin, on Häädetkeitaan osalta todettu, että alueen linnusto on runsasta sekä lajistollisesti että määrällisesti. Puurokeidas-Hannankeidas on luokiteltu linnustoarvoiltaan kohtalaisen merkittäväksi alueeksi. Hankkeen ympäristössä Pirkanmaan puolella sijaitsevat suojelualueet ovat myös FINIBA-alueita sekä Puurokeidas-Hannankeidas, Häädetkeidas ja hankealueen pohjoispuolella sijaitseva Suomijärvi MAALI-alueita. Hankealue sijoittuu myös maakotka- ja susireviireille, mikä tulee tunnistaa hankkeen suunnittelussa.</p> <p>Pirkanmaan liitto pyytää täydentämään kappaleeseen 7.2.2 Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 Maaseutualue-merkinnän, sillä se on osoitettu Karvian hankealueen ympäristöön päämaankäyttömuodoksi suojelualueiden ohella. Maaseutualueen suunnittelumääräyksen mukaan alueelle voidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa osoittaa vaikutuksiltaan paikallisesti merkittävää maankäyttöä. Kappaletta tulisi tarkistaa myös siltä osin, että Parkanon suunnittelualue todellisuudessa sijoittuu osin luonnon monimuotoisuuden ydinalueelle. Lisäksi olisi tarpeen täydentää hanketta koskeviin maakuntakaavamerkintöihin Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue sekä Tutkimusmetsä.</p>	<p><i>Merkitään tiedoksi.</i></p> <p><i>Merkitään tiedoksi.</i></p> <p><i>Merkitään tiedoksi.</i></p> <p><i>Pirkanmaan maakuntakaavamerkinnät ja -määräykset tarkistetaan OAS:iin.</i></p>

Luonnon monimuotoisuuden ydinalueita koskee kehittämissuositus, jonka nojalla maankäytön suunnittelussa ja toteuttamisessa tulee ottaa huomioon luonnon monimuotoisuuden ja muiden luontoarvojen säilyminen sekä välttää luonnonympäristöjen pirstoutumista, ja aluetta koskevissa suunnitelmissa ja päätöksissä tulee ottaa huomioon alueen luontoarvot.

Jos OASissa katsotaan tarpeelliseksi kuvata valmisteilla olevan Pirkanmaan vaihemaakuntakaavan määräyksiä aurinkoenergian osalta, Pirkanmaan liitto pyytää päivittämään vaihemaakuntakaavaa koskevaa kappaletta, sillä aurinkoenergian sijoittumista ohjaavia yleismääräyksiä on täsmennetty vaihekaavan ehdotuksen jälkeen. Tämänhetkiset aurinkoenergiaan liittyvät yleismääräykset kuuluvat seuraavasti:

Maaseutua kehitettäessä on pyrittävä sovittamaan yhteen asuinympäristön laatutavoitteet, hajautetun energiantuotannon tarpeet ja maaseutualueiden elinkeinojen toimintaedellytykset. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava mahdollisuus hyvien ja yhtenäisten peltoalueiden maatalouskäyttöön.

Aurinkoenergian tuotantoalueiden suunnittelussa on maaseudun kehittämistä koskevan yleismääräyksen lisäksi kiinnitettävä erityistä huomiota kulttuuriympäristön, maiseman, luonnon ja virkistykseen arvojen säilymiseen. Teollisen mittaluokan aurinkoenergia-alueet tulee sijoittaa lähtökohtaisesti metsäisten alueiden ulkopuolelle. Arvokkaiden luontoalueiden ja ekologisten yhteyksien pirstomista tulee välttää. Aurinkoenergian tuotantoalueiden suunnittelussa ja toteutuksessa on varmistuttava siitä, ettei se aiheuta haitallisia vesistövaikutuksia tai häiriövaikutuksia sensori- ja tietoliikennejärjestelmille.

Koska Parkanon alueelle on suunnitteilla tuulivoimaloita, on aurinkoenergiata koskevien määräysten ohella tarpeen tuoda esille seuraavat vaihemaakuntakaavan tuulienergiata koskevat yleismääräykset:

”Ekologiseen kytkeytyvyyteen ja virkistysverkoston jatkuvuuteen on kiinnitettävä erityistä huomiota kuntien rajoilla.

Tuulivoimarakentamisen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee varmistaa kansallisen turvallisuuden, Puolustusvoimien toiminnan, lentoliikenteen, tutka- ja radiojärjestelmien, liikenneväylien, voimajohtojen sekä arkeologisen kulttuuriperinnön ja luontoarvojen edellyttämät rajoitteet ja pyytää lausunnot asianomaisilta viranomaisilta. Lisäksi yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota linnustoon kohdistuviin yhteisvaikutuksiin. Tuulivoimaloita ei saa rakentaa alle 4 kilometrin etäisyydelle Puolustusvoimien alueista eikä alle 12 kilometrin etäisyydelle varalaskupaikoista.”

Vaihemaakuntakaavassa hankkeen vaikutusalueelle osoitetaan uutena merkintänä myös Häädetkeitaan Unesco Global Geopark -kohde (mv), joka sijoittuu reilun neljän kilometrin päähän hankealueesta. Geoparkit ovat vuonna 2000 perustettu ainutlaatuisten geologisten kohteiden kansainvälinen verkosto, jossa voidaan jakaa kokemuksia ja parhaita käytäntöjä luonnontieteiden

Merkitään tiedoksi.

Pirkanmaan maakuntakaavamerkinnot ja -määräykset tarkistetaan OAS:iin.

Merkitään tiedoksi.

Merkitään tiedoksi.

Pirkanmaan maakuntakaavamerkinnot ja -määräykset tarkistetaan OAS:iin.

Merkitään tiedoksi.

<p>opetuksesta, geologisen perinnön suojelusta, geoturismista ja kestävästä kehityksestä. Geopark-reitistöä sijoittuu mittavissa määrin hankealueen ympäristöön. Koska verkostoon liittyy seudullisesti merkittäviä kansainvälisen tason intressejä, Pirkanmaan liitto katsoo tarpeelliseksi, että hankkeessa tarkastellaan erityisesti sen suhdetta matkailuun sekä muihin Geopark-verkostoon liittyviin tavoitteisiin. Myös mv-merkintä olisi tarpeen lisätä Pirkanmaan vaihemaakuntakaavamerkintöihin.</p> <p>Ajantasaiset vaihemaakuntakaavan aineistot ovat saatavilla sivulla https://kaava.pirkanmaa.fi/.</p> <p>Pirkanmaan liitto pitäisi hyvänä, että hankealueen ympäristöön sijoittuvien muiden tuuli- ja aurinkoenergiahankkeiden esitystapaa parannettaisiin, jotta kokonaiskuvan hahmottaminen helpottuisi. Koska kyseessä on osallistumis- ja arviointisuunnitelma, olisi hyvä, että selkeän kartta-aineiston lisäksi alueet ja niiden tiedot olisi kerrottu OASissa. Pirkanmaan liitto on todennut samoista YVA-ohjelmassa olevista kartoista, että alueiden numerointiin ja nimistöön liittyy virheitä ja puutteellista tietoa.</p> <p>Pirkanmaan liitto pyytää huomioimaan edellä esitetyt seikat hankkeen jatkovalmistelussa.</p>	<p><i>Merkitään tiedoksi.</i></p> <p><i>Hankealueen ympäristöön sijoittuvia tuuli- ja aurinkovoimamahankkeita koskeva kartta ja luettelo päivitetään OAS:iin.</i></p> <p><i>Merkitään tiedoksi.</i></p>
<p><u>14 Parkanon kaupunki, rakennus- ja ympäristölautakunta 4.2.2025</u></p> <p>Parkanon rakennus- ja ympäristölautakunta toteaa, että Karvian Haitinkankaan tuuli- ja aurinkovoimamahankkeen osallistumis- ja arviointisuunnitelma täyttää pääosin sisältövaatimukset. YVA-ohjelman mukaan YVA-selostukseen tehdään erillinen Natura-arviointi hankkeen vaikutuksista Suomijärven Natura-alueeseen. Muita Natura-arviointeja ei YVA-ohjelmassa katsota tarpeellisiksi tehdä (s. 142). Hankkeen ja sen sähkönsiirron vaikutukset Natura-soihin ja muihin Natura-alueisiin sivuutetaan ohjelmassa hyvin pikaisesti. Lukijalle jää epäselväksi, onko Mäkelän & Salon (2024) ohjeiden mukaista Natura-arvioinnin tarpeellisuuden harkintaa tehty.</p> <p>Haitinkankaan sähkönsiirron suunnittelun lähtökohtana on ollut siirtoreittien sijoittaminen Fingridin linjan viereen. YVA-ohjelmassa kaikki kolme sähkönsiirtoreittiä esitellään samanarvoisina mahdollisuuksina. SVE2 ei kuitenkaan enää liene realistinen vaihtoehto Fingridin viimekesäisten päätösten jälkeen. Suunniteltujen ja paikalla jo kulkevien voimajohtojen yhteislevyysvaikutus olisi lukijalle olennaisin tieto, mutta sitä kartoissa ei kerrota: esimerkiksi SVE 1:n johtoalue Matolammille 62 m, siitä eteen päin 103 m; SVE 3 Korpikylälle 103 m; Korpikylältä länteen 125 m. Matolammin kaakkoispuolella sähkönsiirtovaihtoehto SVE 1 näyttäisi kulkevan arvoluokan 1 kasvillisuus- ja luontotyyppin ylitse. YVA-ohjelmassa ei kerrota kohteesta tai sen huomioonottamisesta tarkemmin. Lautakunta esittää osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan tarkennettavaksi hankkeen sähkönsiirtoreittien ja muiden energiahankkeiden sähkönsiirtoreittien sijoittumisen vertailua ja optimoimista siten, että maa-alueiden pirstoutuminen olisi mahdollisimman vähäistä. Lisäksi esitettävän karttamateriaalin selvytyteen on kiinnitettävä huomiota.</p> <p>Lautakunta kiinnittää huomiota myös siihen, että alue sijoittuu keskeiselle paikalle useiden Natura2000-verkostoon kuuluvien</p>	<p><i>OAS:ia täydennetään Natura-tarveharkinnan osalta.</i></p> <p><i>Sähkönsiirron liityntäpistettä ja -reittiä ei ratkaista osayleiskaavamenettelyllä, vaan ne ratkaistaan erillisillä menettelyillä. Osayleiskaavassa tulee kuitenkin esittää alustava sähkönsiirron ratkaisu, joka on tähän osayleiskaavaan valittu olevan sähkönsiirtovaihtoehto SVE1.</i></p> <p><i>Merkitään tiedoksi.</i></p>

<p>suojelualueiden keskelle. Hankealueen lähivaikutusalueella sijaitsee myös Häädetkeitaan vuonna 1956 luonnonsuojelulla suojeltu luonnonpuisto, joka kuuluu UNESCO Global Geopark- kohteisiin.</p> <p>Hankealuetta ei ole missään Satakunnan kaavassa tai kaavaehdotuksessa osoitettu tuulivoimatuotannon alueeksi. Alue sijaitsee Satakunnan viherrakenneselvityksessä määritellyllä luonnon ydinalueella 3 (mm. Horjunkeidas, Häädetkeitaan luonnonpuisto, Puurokeidas, Suomijärvi). Tämä ydinalue muodostaa ylimaakunnallisen yhteyden Pirkanmaan maakunnan puolelle. Tuulivoimaloiden rakentamista Haitinkankaan hankealueelle ei voi pitää valtion alueidenkäytön tavoitteiden mukaisena.</p> <p>Finnish Consulting Group Oy teki Kristiinankaupunki-Nokia voimajohtohankkeeseen liittyen selvityksen salassa pidettävän EU:n lintudirektiivin 1 liitteen petolinnun esiintymisestä ja arvioinnin siihen kohdistuvista vaikutuksista. Selvityksen mukaan Haitinkankaan tuulivoima-alueeseen rajoittuvalla Horjunkeitaan Natura-alueella pesivällä lajilla on laajalla reviirillään kolme pesäpaikkaa ja toisella pariskunnalla Häädetkeitaan reviirillä seitsemän pesäpaikkaa. Kaikki pesäpaikat tulkitaan samalla tavalla tämän lajin käytössä oleviksi pesäpaikoiksi ja luonnonsuojelulain nojalla rauhoitetuiksi suuren petolinnun pesäpuiksi (Luonnonsuojelulaki 09/2023, 73 §).</p> <p>Edellä esitettyyn perustuen lautakunta ei pidä Haitinkankaan tuulivoimahanketta toteuttamiskelpoisena.</p>	<p><i>Merkitään tiedoksi.</i></p> <p><i>YVA-menettelyä varten on laadittu selvitys päiväpetolintujen esiintymisestä hankealueella ja sen ympäristössä. YVA-menettelyn yhteydessä on laadittu myös lintujen törmäysmallinnus. Selvitysten tulokset otetaan huomioon osayleiskaavaa laadittaessa.</i></p> <p><i>Merkitään tiedoksi.</i></p>
<p><u>15 Karvian ja Parkanon elinympäristön puolesta ry</u> 17.1.2025 Selvitys osallisuudesta: Karvian ja Parkanon elinympäristön puolesta ry on vuonna 2025 perustettu yhdistys. Yhdistyksen tarkoituksena on edistää luonnon-, ympäristön- ja terveydensuojelua sekä luonnon ja ympäristön monimuotoisuuden säilymistä. Yhdistys edistää vakituisten ja vapaa-ajan asukkaiden terveellisen, turvallisen ja viihtyisän asuin- ja elinympäristön säilyttämistä. Yhdistys pyrkii omalla toiminnallaan vaikuttamaan siihen, ettei sen toimialueella tapahdu asuin- tai elinympäristöä, sen viihtyisyyttä tai luonnon monimuotoisuutta vahingoittavaa toimintaa tai hankkeita.</p> <p>Tarkoituksensa toteuttamiseksi yhdistys seuraa maankäytön suunnittelua ja toteuttamista sekä paikallisia ympäristöön vaikuttavia muutoksia. Yhdistys voi käyttää oikeuttaan ympäristövaikutusten arviointi- ja kaavoitusprosesseissa ja tehdä aloitteita, esityksiä, valituksia, selvityksiä ja kannanottoja viranomaisille ja yhteisöille, ja edistää yleistä tietämystä toimialaansa liittyvissä asioissa.</p> <p>1 Johdanto - yleistä Karvian ja Parkanon elinympäristön puolesta ry kiittää mahdollisuudesta lausua Haitinkankaan tuuli- ja aurinkovoimapuiston osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on laadittu maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti. Se on kuitenkin kokonaisuudessaan niukka. Jatkossa asukkaiden ja vapaa-ajan asukkaiden osallistumismahdollisuudet tulee ottaa paremmin huomioon. Hanketta on edistetty jo vuosien ajan, mutta kuntalaiset tai vapaa-ajan asukkaat eivät ole saaneet hankkeesta tietoa kuin siinä</p>	<p><i>Merkitään tiedoksi.</i></p> <p><i>Merkitään tiedoksi.</i></p> <p><i>Merkitään tiedoksi.</i></p>

tapauksessa, että ovat hankealueen maanomistajia. Jatkossa Karvian kunnan tulee panostaa uusiutuvan energian hankkeiden parempaan tiedottamiseen, jotta kuntalaisten ja vapaa-ajan asukkaiden luottamus päätöksentekoon säilyy.

2 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta olisi tullut tiedottaa paremmin osallisille. Suunnitelma on ollut hankalasti löydettävissä vain kuulutuksen yhteydessä Karvian kunnan Internet-sivuilla, joten osalle kiinnostuneista kommentoijista asiakirja on ollut todennäköisesti vaikeasti löydettävissä. Karvian kunnan tulisi jatkossa tiedottaa laajemmin ja osallistaa kuntalaisia Haitinkankaan tuuli- ja aurinkovoimapuiston osayleiskaavaprosessiin. Kunnan tiedottamisen tulee olla avointa.

Kuntalain (410/2015) 5 luvussa säädetään kunnan asukkaiden osallistumisoikeudesta. 22 §:ssä säädetään osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista. Kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Osallistumista ja vaikuttamista voidaan edistää erityisesti 1) järjestämällä keskustelu- ja kuulemistilaisuuksia sekä kuntalaisraateja, 2) selvittämällä asukkaiden ja kunnassa säännönmukaisesti tai pitempiaikaisesti asuvien tai opiskelevien palvelujen käyttäjien mielipiteitä ennen päätöksentekoa jne. 29 §:ssä säädetään viestinnästä. Kunnan toiminnasta on tiedotettava asukkaille, palvelujen käyttäjille, järjestöille ja muille yhteisöille. Kunnan tulee antaa riittävästi tietoja kunnan järjestämistä palveluista, taloudesta, kunnassa valmistelussa olevista asioista, niitä koskevista suunnitelmista, asioiden käsittelystä, tehdyistä päätöksistä ja päätösten vaikutuksista. Kunnan on tiedotettava, millä tavoin päätösten valmisteluun voi osallistua ja vaikuttaa.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman osalta Karvian kunnassa on tarpeen kiinnittää huomiota siihen, että kunnan viranhaltijat ja luottamushenkilöt saavat kaavaprosessin aikana annetun palautteen käyttöönsä ja lukevat sen. Kunnan viranhaltijoiden tulee pitää huoli siitä, että palaute otetaan huomioon valmisteluprosessissa. Kunnan viranhaltijoiden tulee huolehtia siitä, että ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017) 2 §:n mukaisesti ympäristövaikutukset otetaan Haitinkankaan tuuli- ja aurinkovoimahankkeen valmistelussa täysimääräisesti huomioon.

Karvian kunnan tulee huolehtia osaltaan siitä, että ympäristöluvan tarpeen arviointi tehdään osayleiskaavaprosessin aikana.

Merkitään tiedoksi.

Osayleiskaava laaditaan alueidenkäyttölain 132/1999 säätämällä tavalla ja kaavatyön vuorovaikutus järjestetään myös alueidenkäyttölain mukaan. Lain an 8. luvussa säädetään kaavoitusmenettelystä ja vuorovaikutuksesta kaavaa laadittaessa. Lain mukaisesti toteutettava osayleiskaavaprosessi on kuvattu kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa (OAS). Kaavan aloitusvaiheessa on pidetty yleisötilaisuus 17.12.2024. Osalliset ovat saaneet antaa mielipiteensä OAS:sta. Kaavan luonnos- ja ehdotusvaiheiden nähtävilläoloaikana tullaan pitämään myös yleisötilaisuudet ja osallisilla on mahdollisuus antaa kaavaluonnoksesta mielipide ja kaavaehdotuksesta kirjallinen muistutus. Kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä osayleiskaavan luonnos- ja ehdotusvaiheessa annettu palaute kootaan erilliseen palauteraporttiin osayleiskaavaselostuksen liitteeksi.

Merkitään tiedoksi.

Ympäristölupa ja osayleiskaavoitus ovat toisistaan erillisiä prosesseja. Tuulivoimalat eivät pääsääntöisesti edellytä ympäristölupaa. Mikäli tuulivoimaloista aiheutuu naapurussuhdelain 17 § mukaista kohtuutonta haittaa (melu, välke), voimaloiden toteuttaminen saattaa vaatia ympäristönsuojelulain nojalla myönnettävän

ympäristöluvan. Ympäristöluvan tarpeen määrittelevät paikallinen ELY-keskus ja/tai kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

Kartta-aineistot tarkentuvat osayleiskaavaluonnoksen kaavaselostukseen.

Merkitään tiedoksi.

Merkitään tiedoksi.

Merkitään tiedoksi.

3 Suunnittelualue

Suunnittelualueen kartta on liian tiukasti rajattu osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa. Se ei kuvaa riittävän hyvin hankkeen vaikutusalueita. Jatkossa karttamateriaali tulee tuottaa kattavammin ja laadukkaammin sekä siten, että osallisten on mahdollista hahmottaa hankkeen vaikutusalue.

4 Osayleiskaavan tarkoitus ja tavoitteet

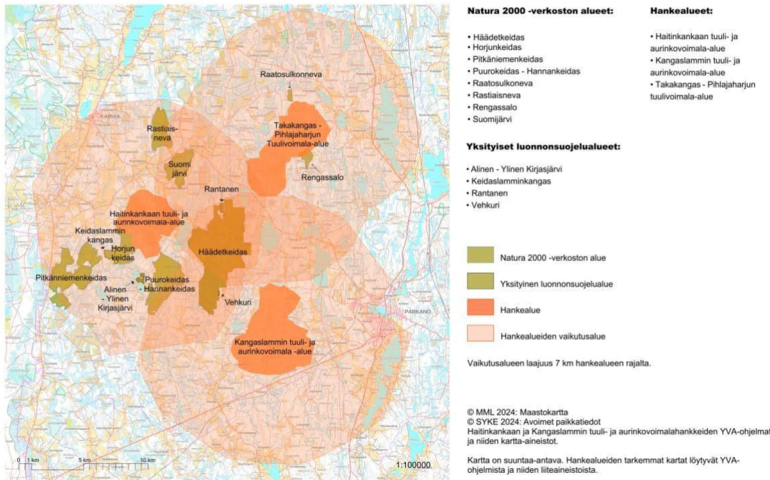
Osayleiskaavan tarkoituksena ja tavoitteena kuvataan, että se noudattaa EU:n energia- ja ilmastostrategian ja hallitusohjelman tavoitteita. Karvian ja Parkanon elinympäristön puolesta ry muistuttaa, että samalla kun pääministeri Orpon hallitusohjelmassa on paljon tavoitteita energiamurroksen toteuttamisesta, sisältää se myös suomalaisen luonnon monimuotoisuutta koskevia tavoitteita, kuten esimerkiksi:

- ”Puhdas suomalainen luonto on meille tärkeää. Vahvistamme luonnon monimuotoisuutta ja torjumme luontokatoa”.
- ”Hallitus turvaa luontopääoman säilymisen osana vastuullista talouspolitiikkaa ja tavoittelee luonnon monimuotoisuuden heikkenemisen pysäyttämistä.”
- ”Hallitus tavoittelee luonnon monimuotoisuuden heikkenemisen pysäyttämistä yhteistyöllä ja tekee positiivisista vaikutuksista luontoon Suomen vientituotteen.”

Luonnon monimuotoisuuteen liittyvät tavoitteet tulee ottaa huomioon erityisen painokkaasti Haitinkankaan tuuli- ja aurinkovoimahankkeen suunnittelussa, koska hankealue on kokonaisuutena merkitty luonnon monimuotoisuuden ydinaluemerkinä 4.11.-5.12.2024 nähtävillä olleessa Satakunnan maakuntakaava 2050 -luonnoksessa ja hankealue rajoittuu suojelualueisiin. Yhdistys huomauttaa, että hankealuetta ei ole esitetty Satakunnan voimassa olevassa maakuntakaavassa tai Satakunnan maakuntakaava 2050 -aineistossa tuuli- tai aurinkovoima-alueeksi, eikä myöskään Pirkanmaan 1.11.-1.12.2024 nähtävillä olleessa vaihemaakuntakaava-aineistossa.

Karvian ja Parkanon elinympäristön puolesta ry toteaa, että ainoa hyväksyttävä toteuttamisvaihtoehto on VE0: Tuulivoimaloita, aurinkovoima-alueita ja niiden sähkönsiirtoa ei toteuteta. Hankealue sekä sähkönsiirtoreittien alueet säilyvät ennallaan. Tämä on perusteltua, koska hankealue ei keskellä yli 4 000 hehtaarin Natura 2000 -verkoston alueita ja muita suojelualueita sovellu tuuli- tai aurinkovoimalan paikaksi. Lisäksi tulee ottaa huomioon alla kuvatut yhteisvaikutukset muiden suunnitteilla olevien Takakangas-Pihlajajarjun ja Kangaslammin hankkeiden osalta.

Tuuli- ja aurinkovoimala-alueiden yhteisvaikutus Häädetkeitaan luonnonpuistoon ja sen ympäristön Natura 2000 -alueisiin sekä yksityisiin luonnonsuojelualueisiin

4.1 Sähkönsiirto

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma kuvaa sähkönsiirtovaihtoehtoja niukasti. Niitä tulisi avata kaavoitusprosessin kuluessa paremmin ja arvioida vaikutukset mm. liito-oravan ja isojen lintujen osalta.

5 Ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA)

YVA-menettely on esitetty kaaviona osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa, mutta sen aikataulua ei ole kuvattu. Jotta kuntalaiset ja vapaa-ajan asukkaat voivat seurata prosessia, tulisi aikataulu kuvata ja kuntalaisten tulee olla tietoisia, mikä vaihe kulloinkin on menossa. Kunta voisi esimerkiksi Internet-sivujensa Ajankohtaista -osiossa tiedottaa koko ajan prosessin eri vaiheista. Tulisi myös ottaa huomioon, että kaikki eivät käytä Internet-sivuja, koska kunnan väestöstä merkittävä osa on ikääntynyttä.

6 Suunnittelun nykytila

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa hankealueen kuvataan olevan kokonaisuudessaan pitkälti ojitettujen puustoisien soiden ja turvealueiden vallitsemaa. Kuvauksessa ei mainita sitä, että hankealue on kokonaisuudessaan luonnon monimuotoisuuden ydinaluetta. LUMO-alue ja ekologiset yhteydet tulisi ottaa huomioon jatkosuunnittelussa.

6.1 Natura 2000 -verkostoon kuuluvat suojelualueet

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on kuvattu Natura 2000 -verkoston alueita. Kartta on varsin kattava, mutta tekstissä Natura 2000 -alueita on kuvattu niukasti. On syytä ottaa huomioon, että Natura 2000 -verkoston alueisiin kuuluu vuonna 1956 perustettu Häädetkeitaan luonnonpuisto, joka on yksi Suomen tiukimmin suojelluista luonnonpuistoista. Kokonaisuudessaan Häädetkeitaan luonnonpuiston ja sitä ympäröivien Natura 2000 -verkoston alueiden laajuus on yli 4000 hehtaaria. Natura-alueet kuuluvat keidassuovyöhykkeeseen, jonka suopinta-alasta on ojitettu yli 75 %.

Sähkönsiirron vaihtoehtoja on avattu YVA-selostuksessa, jota hyödynnetään osayleiskaavatyössä. Sähkönsiirron liityntäpistettä ja -reittiä ei ratkaista osayleiskaavamenettelyllä, vaan ne ratkaistaan erillisillä menettelyillä. Osayleiskaavassa tulee kuitenkin esittää alustava sähkönsiirron ratkaisu, joka on tähän osayleiskaavaan valittu olevan sähkönsiirtovaihtoehto SVE1.

YVA-menettelyn aikataulu kuvataan osayleiskaavan kaavaselostukseen.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa täydennetään luonnon monimuotoisuuden ydinalueeksi maakuntakaavassa osoitetun aluerajauksen osalta.

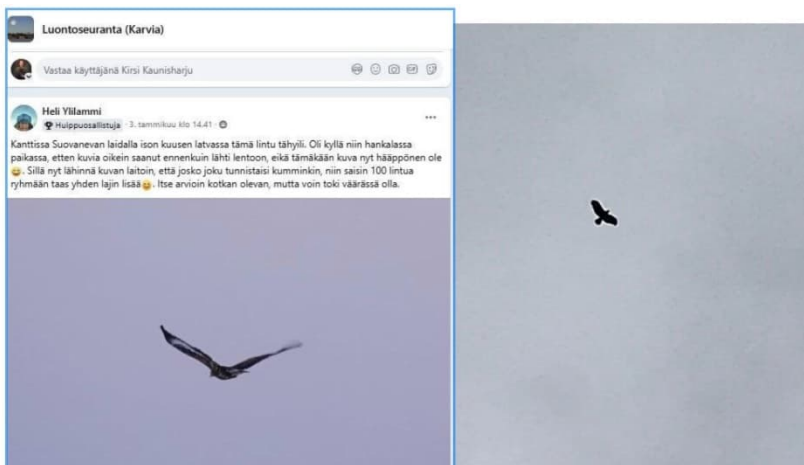
Natura-alueiden kuvaukset sisällytetään osayleiskaavan kaavaselostukseen.

Eteläisen Suomen alkuperäisestä suoalasta on suojeltu vain vajaat 2 %.

Suojelualueet on tekstissä kuvattu ylimalkaisesti ja osa puuttuu tekstistä, kuten mm. Pitkäniemenkeidas ja Rastiaisneva. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa ei ole tuotu esille alueen luonnon monimuotoisuutta, jolloin osalliset eivät saa kattavaa kuvaa Natura 2000 -verkoston alueista.

Jatkossa tulee kattavasti kuvata alueen suojeluarvot niin kasvillisuuden kuin eläinten, erityisesti linnuston osalta. Häädetteitä ja sen ympäristön lintulajeihin kuuluvat muun muassa maakotka, kalasääski, suokukko, mustakurkku-uikku, mustatiira, punasotka ja tukkasotka, joista suurin osa on joko äärimmäisen tai erittäin uhanalaisia. Alueen lintuvesillä pesii useita naurulokki- ja pikkulokki -kolonioita. Edellä mainitut uhanalaiset vesilinnut pesivät lokkiyhdyksuntien suojissa samoin kuin monet riista vesilinnut. Lokit puolestaan saattavat lentää pitkiäkin matkoja ruokailualueensa ja pesintä alueensa välillä. Tuulimyllyt luonnollisesti häiritsevät tuota liikennettä ja vaarantavat näin lokkiyhdyksuntien elinvoimaa.

Tutkimuksissa on osoitettu, että maakotkan törmäysriski tuulivoimaloihin on merkittävä. Maakotkan reviiri tai mahdollisesti useampia reviirejä sijoittuu Haitinkankaan ja Kangaslammin tuuli- ja aurinkovoimama-alueiden ympäristöön. Haitinkankaan hankealue on siten keskellä maakotkan ydinreviiri-alueita. Asukkailla ja vapaa-ajan asukkailla on kuva- ja videomateriaalia alueen maakotkahavainnoista virallisten laji.fi-havaintojen lisäksi. Haitinkankaan tuuli- ja aurinkovoimahankkeen vaikutukset maakotkaan tulee arvioida maastoseurannan lisäksi maakotkalle laaditun törmäysmallinnuksen avulla sekä tehdä elinympäristömalli lentomääristä, pesäpaikoista ja reviirien käytöstä. Vaikutukset maakotkaan on arvioitava Metsähallituksen vuonna 2022 julkaiseman Hyvät käytännöt maakotkalle aiheutuvien vaikutusten arviointiin -ohjeen mukaisesti. Lisäksi tulee ottaa huomioon, että hankealueen lähellä on kalasääskiä.

Kuva 2 Nuori maakotka Suovanevalla Haitinkankaan hankealueen luoteispuolella 3.1.2025

Kuva 3 Maakotka Kovesjärvellä 4.8.2023

Häädetteitä luonnonpuistossa ja sen läheisillä suoalueilla esiintyy myös riekkoa, joka on vaarantunut laji. Alueet ovat riekon esiintymisen etelärajaa läntisessä Suomessa. Häädetteitäan

Suojelualueiden kuvaukset sisältyvät YVA-selostukseen, joka tulee kaavaselostuksen liitteeksi kaikkine selvityksineen.

Osayleiskaava-alueen luonnonympäristön ja mm. linnuston kuvaus sisällytetään kaavaselostukseen YVA-menettelyä varten laadittujen selvitysten pohjalta.

Hankkeen YVA-menettelyä varten on laadittu päiväpetolintuseelvitys ja lintujen törmäysmallinnus, selvityksen tuloksia hyödynnetään osayleiskaavatyössä ja osayleiskaavan toteuttamisen vaikutusten arvioinnissa.

Riekon esiintyminen hankealueella on selvitetty YVA-menettelyn yhteydessä laaditussa kanalintuseelvityksessä.

luonnonpuiston suojeluperusteina ovat saukko ja liito-orava, joita esiintyy mm. suunniteltujen sähkönsiirtoreittien varrella tai läheisyydessä.

Haitinkankaan tuuli- ja aurinkovoimalan lähiseudulla on toteutettu hankkeita, joilla on pyritty palauttamaan ja vahvistamaan eläinlajeja niiden luontaisilla asuinseuduilla. Sekä Haitinkankaan että Kangaslammin tuuli- ja aurinkovoimala-alueet sijoittuisivat Lauhanvuoren ja Seitsemisen kansallispuistojen puoleenväliin. Metsähallituksen Eräpalvelut on pyrkinyt vuodesta 2016 alkaen osana EU-rahoitteista Metsäpeura LIFE-hanketta palauttamaan Suomen alkuperäislajistoon kuuluvan metsäpeuran sen entisille asuinsijoille läntiseen Suomeen. Tavoitteena on ollut saada Lauhanvuoren ja Seitsemisen kannat yhdistymään. Aurinkovoimala-alueet ovat yleensä aidattuja alueita, jolloin ne vaikeuttavat eläinten, kuten hirvieläinten, liikkumista. Muista hirvieläimistä hirvien osalta ei ole tehty Suomessa tutkimusta tuuli- tai aurinkovoimaloiden vaikutuksista. Puolassa tehdyn tutkimuksen mukaan tuulivoimaloiden oletetaan heikentävän metsäkauriiden kykyä kuulla tai havaita petoja. Haitinkankaan alue sijoittuu lisäksi Lauhanvuoren susilauman reviirille ja alueen ympäristön eläimistöön kuuluu mm. ahma ja ilves.

Karvianjoen jokihelmisimpukka- eli raakkukantaa on pyritty elvyttämään viime vuosina. Karvianjoen raakkujen elinvoimaisuus on vaarantunut ja arvioiden mukaan kuolleisuus on nopeaa. Etelä-Suomen raakkujokia yhdistää valuma-alueelta tuleva kuormitus, joka on heikentänyt ja jopa hävittänyt raakkuja. Haitinkankaan suunniteltu aurinkovoimala-alue sijaitsee Karviajoen latvoilla ja voi heikentää entisestään joen raakkukantaa.

Karvian ja Parkanon elinympäristön puolesta ry pitää erityisen tärkeänä, että Natura 2000 -verkoston alueisiin kohdistuvat vaikutukset arvioidaan huolellisesti osayleiskaavaprosessin aikana. Natura-arvioinnin tarveselvityksen arviointi tulee tehdä uudelleen useiden tuuli- ja aurinkovoimahankkeiden. Haitinkankaan tuuli- ja aurinkovoimalahankkeen osalta yhteisvaikutusten arviointi on erittäin keskeistä, koska yhdessä Takakangas-Pihlajaharjun ja Kangaslammin hankkeiden kanssa Häädetkeitaan luonnonpuiston alueelle muodostuu kolmen hankkeen yhteisvaikutusalue, joka ei jätä luonnonpuiston alueelle elintilaa tuulivoima-alueita karttaville eläimille.

Luonnonvarakeskuksen (Luke) tutkimuksessa on osoitettu, että osa eläimistä karttaa tuulivoimala-alueita aina viiden kilometrin etäisyydelle saakka. Näitä eläimiä ovat muun muassa maakotka, metsäpeura ja metsäkanalinnut (mm. riekko). Myös ahma on erittäin arka eläin.

6.2 Maisema-alueet

Osallistumis- ja arviointi esittää maisema-alueista ristiriitaista tietoa, sillä tekstissä mainitaan Kirkkojärven-Karviajärven kulttuurimaisema, joka sijoittuu n. 4 kilometrin päähän suunnittelualueesta ja Karvian kulttuurimaisema, jonka eteläiset osat ulottuvat n. 7 kilometrin päähän suunnittelualueesta. Karvian ja Parkanon elinympäristön

Merkitään tiedoksi.

Karvianjoen jokihelmisimpukan lajiherkkyyttä ympäristönmuutoksille avataan YVA-selostuksessa. Haitinkankaan aurinkovoimahankkeen alueille on laadittu alustavat hulevesiselvitykset ja vesienhallintasuunnitelmat, joissa määritellään hulevesien käsittelyn tekniset ratkaisut siten, että Karvianjoen vedenlaatu ei heikkene ja jokihelmisimpukan elinolosuhteet tulevat säilymään.

Hankkeen vaikutukset Natura 2000 -verkostoon on arvioitu YVA-menettelyn yhteydessä. Osayleiskaavan toteuttamisen yhteisvaikutukset muiden tuulivoimahankkeiden kanssa tullaan arvioimaan.

Merkitään tiedoksi.

Maisemavaikutusten arviointi laaditaan osana kaavaselostusta ja YVA-menettelyn yhteydessä laaditut näkemäalueanalyysit ja havainnekuvat esitetään kaavaselostuksessa.

puolesta ry pyytää kiinnittämään huomiota siihen, että hankkeen valmistelu on täsmällistä, eikä jätä osallisille tulkinnanvaraa. Maisema-alueiden osalta on erittäin tarpeellista esittää suunnitteluprosessin aikana kattavat havainnekuvat 350 metriä korkeiden tuulivoimaloiden maisemavaikutuksista. Arviointi tulee ulottaa lähivaikutusalueen osalta vähintään 10 kilometrin ja ulomman vaikutusalueen osalta vähintään 20 kilometrin päähän voimaloiden korkeuden ja tasaisen maaston vuoksi. Tämä on tärkeää, jotta kuntalaiset ja vapaa-ajan asukkaat pystyvät arvioimaan asuin- ja elinympäristönsä viihtyvyyteen, virkistysalueiden käyttöön ja elinkeinoiniin kohdistuvat vaikutukset. On mallinnettava eri korkuisia voimaloita, koska karvialaisten käsitys maisemamuutoksesta perustuu hyvin paljon matalampien ja pienempien voimala-alueiden aiheuttamaan näkyvyyteen.

6.3 Yhdyskuntarakenne ja asutus

Yhdyskuntarakenne ja asutus on kuvattu osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa suppeasti ja ylimalkaisesti. Kaikkia lomarakennuksia ei esimerkiksi Ojajärven ympäristössä ole esitetty kartalla. Suppeaa tarkastelua ei voi pitää riittävänä, sillä vaikutukset kohdistuvat huomattavasti kauemmas, koska kyseessä ovat 350 korkeat tuulivoimalat. Ojajärven lisäksi merkittäviä vaikutuksia tulee Parkanon kaupungin alueella sijaitsevien pienten järvien alueille.

Yhdyskuntarakenteen ja asutuksen tarkastelu tulee ulottaa vähintään 10 kilometrin säteelle hankealueesta. Ympäristöministeriön vuonna 2024 julkaisemassa "Maisemavaikutusten arviointi tuulivoimarakentamisessa" -julkaisussa on esitetty lähi- ja välialueen raja eri kokoisille tuulivoimaloille. Esimerkiksi 350 metriä korkean tuulivoimalan suositeltu etäisyysvyöhykkeen raja: lähialue – välialue on noin 9,5 kilometriä.

Hankkeella on vaikutuksia (lähivaikutusalue) myös mm. Parkanon Kovesjärvelle, Pirttijärvelle ja aina Kuusijärvelle ja Kotojärvelle saakka, mutta ne on rajattu kartasta pois. Kaikkiin pienten järvien ympäristöön kohdistuu myös yhteisvaikutuksia yhdessä Takakangas-Pihlajaharjun ja Kangaslammin hankkeiden myötä. Kartta-aineisto tulee jatkossa esittää laajemmin ja laadukkaammin.

6.4 Liikenne suunnittelualueelle

Liikenne suunnittelualueella on esitetty ylimalkaisella kartalla, josta liikenteen paikallista järjestelyä on vaikea hahmottaa. Esitetty reitti on mutkainen ja haastava kuljetuksille. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on esitetty vain tuulivoimalan osien kuljetusreitti. Aurinkovoimalan osalta kuljetus- ja rakentamisreitit ei ole esitetty, joten osallisten on mahdotonta hahmottaa kokonaisuutta. Myös tuulivoimalan osalta rakentamisvaiheen aikana tulnaisiin mahdollisesti käyttämään myös muita reittejä, joten ne olisi tarpeellista kuvata. Koska hankealuetta ei liikenteellisesti ole kuvattu riittävällä tarkkuustasolla ei osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ole mahdollista hahmottaa sitä, millaisia liikenteellisiä vaikutuksia hankkeella olisi maanteiden osalta, joita kulkee sekä hankealueen sisällä että sen ulkoreunalla. Kyseessä ovat kuitenkin julkisessa käytössä olevat tieosuudet, eivät yksityistiet. Liikenteen osalta tarvitaan tarkempaa havainnollistamista.

Yhdyskuntarakenne ja asutuksen ajankohtainen tilanne tarkistetaan osayleiskaavan luonnosvaiheeseen ja päivitetään osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.

Osayleiskaavan toteuttamisen vaikutusten arvioinnissa hyödynnetään YVA-menettelyn yhteydessä laadittuja näkemäalueanalyysijä ja havainnekuvia. YVA-menettelyn yhteydessä laadittu maisemavaikutusten arviointi on tehty Ympäristöministeriön ohjeistusta (2024) noudattaen.

Osayleiskaavan toteuttamisen liikenteelliset vaikutukset arvioidaan kaavatyön yhteydessä YVA-menettelyn pohjalta. Kuljetusreitit kuvataan osayleiskaavan selostuksessa.

7 Suunnittelutilanne

7.1 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden osalta Karvian ja Parkanon elinympäristön puolesta ry kiinnittää huomiota siihen, että tavoitteet on kuvattu vain otsikkotasolla. Erityisesti terveelliseen ja turvalliseen elinympäristöön, melusta aiheutuvien ympäristö- ja terveyshaittojen sekä erityisesti luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymiseen tulee kiinnittää Haitinkankaan tuuli- ja aurinkovoimalahankkeen osalta erityistä huomiota.

7.2 Maakuntakaavat

7.2.1 Satakunnan maakuntakaava

Satakunnan maakuntakaavan osalta todetaan, että hankealuetta ei ole osoitettu tuulivoimatuotantoon, eikä myöskään aurinkovoimatuotantoon. Tätä tulee pitää pohjana jatkosuunnittelulle, mikä tarkoittaa sitä, että hanke ei ole toteuttamiskelpoinen. Luonnon monimuotoisuuden ydinalue on jätetty toteamatta maakuntakaavaluonnos 2050 osalta, vaikka se näkyy kartalla. Tekstissä on selitetty vain ekologiset yhteystarpeet (vihreä nuoliviiva). Tämä antaa harhaanjohtavan kuvan luonnon monimuotoisuuden ydinalueiden osalta osallistumisen ja arvioinnin pohjaksi. Asia pitää korjata jatkosuunnittelussa.

7.2.2 Pirkanmaan maakuntakaava

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman tekstissä kuvataan, että hankealuetta ei ole merkitty Elonkirjon ja energian vaihemaakuntakaavan ehdotuksessa maakunnallisesti merkittäväksi tuulivoimatuotannon tai aurinkoenergian alueeksi. Tätä tulee pitää pohjana jatkosuunnittelulle, mikä tarkoittaa sitä, että hanke ei ole toteuttamiskelpoinen. Tekstissä on todettu, että suunnittelualue rajautuu Pirkanmaan maakuntakaavassa 2040 osoitettuun luonnon monimuotoisuuden ydinalueeseen ja että alueet ovat osa maakunnan ekologista verkostoa.

7.3 Yleiskaavat

Yleiskaavatilanteen kuvauksessa on jätetty toteamatta, että meneillään on Kangaslammin tuuli- ja aurinkovoima-alueen osayleiskaavan laadinta. Tämä antaa puutteellisen kuvan hankkeiden yhteisvaikutuksista osallisille. Jatkossa on erittäin tärkeää, että kaikkien lähialueen tuuli- ja aurinkovoimahankkeiden yhteisvaikutukset otetaan huomioon ja kerrotaan kuntalaisille ja vapaa-ajan asukkaille.

7.4 Asemakaavat ja 7.5 Maanomistus

Asemakaavojen kuvauksessa on puutteita ja hankealueen maanomistus on kuvattu ylimalkaisesti.

7.6 Rakennusjärjestys

Karvian kunnan rakennusjärjestystä olisi tullut avata osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa sen oleellisten kohtien osalta. On otettava huomioon, että vuodelta 2003 peräisin olevassa rakennusjärjestyksessä ei ole otettu huomioon tuuli- tai aurinkovoimarakentamista.

Osayleiskaavaan liittyviä valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita tullaan avaamaan laajemmin osayleiskaavaluonnoksen kaavaselostuksessa.

Satakunnan maakuntakaavan 2040 ja maakuntakaavan 2050 luonnosvaiheen merkinnät tarkennetaan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.

Merkitään tiedoksi.

Lähialueiden tuuli- ja aurinkovoimahankkeiden luettelo ja karttaesitys päivitetään osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.

Merkitään tiedoksi.

Merkitään tiedoksi.

8 Liittyminen muihin tuuli- ja aurinkovoimahankkeisiin

Karvian ja Parkanon elinympäristön puolesta ry kiinnittää huomiota siihen, että eri tuuli- ja aurinkovoimahankkeiden esittäminen on osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa puutteellista ja karttakuvat harhaanjohtavia. Esimerkiksi Kuva 5 esittää hankealueet erittäin epätarkasti. Esimerkiksi Kangaslammin tuuli- ja aurinkovoimalahanke (33) on esitetty aivan VT23 varteen sijoittuvaksi, vaikka hankealue rajautuu Häädetkeitaan Natura 2000 -alueeseen. Samoin Takakangas-Pihlajaharjun tuulivoimapuisto on kartalla merkitty huomattavasti kauemmas Haitinkankaasta kuin se todellisuudessa on.

Jatkossa liittyminen muihin tuuli- ja aurinkovoimahankkeisiin ja niiden yhteisvaikutukset tulee kuvata asianmukaisesti ja hankkeiden todellisten alueiden ja vaikutusalueiden mukaisesti, jotta osallisten on mahdollista arvioida yhteisvaikutuksia. Tämä on erityisen tärkeää, koska hankkeet sijaitsevat lähellä toisiaan ja niillä on yhteisvaikutuksia ihmisten elin- ja asuinympäristön sekä luonnonympäristön kannalta. Yhteisvaikutusten huolellinen tarkastelu on äärimmäisen tärkeää, koska hankealueiden vaikutuspiiriin jää yli 4 000 hehtaaria Natura 2000 -verkoston alueita.

8.1 Tuulivoimahankkeet

Tuulivoimahankkeiden kuvaus sisältää puutteellista ja harhaanjohtavaa tietoa ja antaa siten epätarkan kuvan yhteisvaikutuksista. Luvun 8.1. tekstistä puuttuu esimerkiksi kokonaan maininta Parkanon Takakangas-Pihlajaharjun tuulivoimalahankkeesta, vaikka se on kuvattu Kuvassa 5 ja mainittu toisaalla osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Kuvan 5 voimala-alueet olisi ollut syytä listata niminä, ainakin lähimpien voimala-alueiden osalta. Karvian Siliäkankaan tuulivoimapuiston osalta Karvian kunnanhallitus ei loppuvuodesta 2023 hyväksynyt kaavoitus sopimusta Ilmattaren kanssa alueen osayleiskaavoituksesta.

8.2 Aurinkovoimahankkeet

Aurinkovoimahankkeiden kuvaus antaa harhaanjohtavan kuvan, sillä esimerkiksi Kangaslammin tuuli- ja aurinkovoimahankkeen osalta ei ole mainittu, että hanke sisältää myös aurinkovoimala-alueita. Kuvien 5 ja 6 osalta olisi tullut listata niminä kaikki aurinkovoimala-alueet. Kuvassa 6 olisi ollut tarpeellista esittää hankkeiden yhteisvaikutuksia, mutta epäselvässä kartassa kuvataan ainoastaan etäisyyksiä muista hankkeista. Kartan mittakaava antaa harhaanjohtavan kuvan etäisyyksistä, koska hankkeiden sijainnit on esitetty epätarkasti.

9 Laadittavat selvitykset

Luontoselvityksissä ei mainita lainkaan Natura-arvioinnin tarveselvitystä. Natura-arviointien tarvetta tulee tarkastella uudelleen, koska Haitinkankaan tuuli- ja aurinkovoimala-alue rajoittuu Natura 2000 -verkoston alueisiin. Esimerkiksi Horjunkeitaan osalta ei ole asianmukaista esittää, ettei selvitystä tarvittaisi YVA-ohjelmassa mainitun ojien vedenvirtaussuuntien vuoksi.

Luontoselvityksissä ei mainita lainkaan selvityksiä koskien seuraavia eläinlajeja: maakotka, susi, saukko ja euroopanmajava. Selvitykset tulee tehdä, koska hankealueen välittömässä läheisyydessä tai siirtojohdon alueella on havaittu kyseisiä eläimiä. Lisäksi tarvitaan metsäpeuraselvitys Metsäpeura LIFE-hankkeen vuoksi.

Lähialueiden tuuli- ja aurinkovoimahankkeiden luettelo ja karttaesitys päivitetään osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan. Osayleiskaavan yhteisvaikutukset lähialueen hankkeiden kanssa tullaan arvioimaan osayleiskaavatyön kuluessa.

Lähialueiden tuuli- ja aurinkovoimahankkeiden luettelo ja karttaesitys päivitetään osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.

Lähialueiden tuuli- ja aurinkovoimahankkeiden luettelo ja karttaesitys päivitetään osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.

Hankkeen YVA-menettelyssä on laadittu Natura-arvioinnin tarveharkinta sekä Natura-arviointi Suomijärven Natura 2000 -verkostoon kuuluvalla alueella.

YVA-menettelyn yhteydessä on laadittu selvitykset myös päiväpetolinnuista, saukosta ja suurpedoista. Selvityksiä hyödynnetään osayleiskaavatyössä.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa 11.3. Kaavoitusprosessi, tavoiteaikataulu ja vuorovaikutus -kohdassa on mainittu, että selvitykset on tehty kesäkuun 2023 – syyskuun 2024 välillä. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma olisi pitänyt tehdä jo ennen tätä, jotta asukkailla ja vapaa-ajan asukkailla olisi ollut mahdollisuus vaikuttaa tehtäviin selvityksiin. Selvityksiä tai niiden laatua ei ole kuvattu yksityiskohtaisemmin osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa, joten niiden riittävyttä on mahdotonta arvioida.

Laadittavissa selvityksissä ei ole mainittu lainkaan työllisyys- ja elinkeinoselvityksiä. Osana osayleiskaavaprosessia tulee laatia selvitys siitä, mitkä ovat konkreettiset ja realistiset työllisyysvaikutukset lyhyellä aikavälillä (1. suunnitteluvaihe ja 2. rakentamisvaihe) ja pitkällä aikavälillä (3. käyttövaihe/pysyvät työllisyysvaikutukset). Selvitykset tulee tehdä Karvian kuntaan kohdistuvista vaikutuksista. Vaikutusten selvittämisessä pitää ottaa huomioon sekä asukkaiden että vapaa-ajan asukkaiden näkökulmat. Tulee selvittää esimerkiksi maatalouskäytöstä poistuvien peltojen osuutta, vaikutuksia mökkivuokraukseen melu-, välke- ja maisemavaikutusten takia, eikä luonto- ja hyvinvointimatkailemistaan kohdistuvia vaikutuksia. Tulee arvioida, paljonko tuulivoimalat laskevat hankealueen läheisyydessä sijaitsevien luontomatkailukohteiden ja yritysten houkuttavuutta ja sitä kautta aiheuttavat paikallisille yrittäjille menetyksiä tai jopa toiminnan kannattamattomuutta. Huomioitava on myös etätyöläiset, jotka asuvat paikkakunnalla pysyvästi tai tekevät töitä monta kuukautta vuodessa loma-asunnoissaan tai vuokramökeillä. Paikkakunnalla kirjoilla olevat etätyöläiset maksavat veronsa asuinkuntaansa. Heitä on houkuteltu paikkakunnalle mm. luonnonrauhan ja palveluiden läheisyyden yhdistelmän mainostamisella.

Hankkeen työllistävät vaikutukset tulee arvioida realistisesti. Tulee arvioida rakentamisaikaiset sekä pysyvät työllisyysvaikutukset erikseen. Rakentamisaikaisia työllisyysvaikutuksia tulee yleensä vähän, sillä rakentamiseen osallistuvat ovat yleensä työmaalta toiselle kiertäviä alan ammattilaisia, jotka käyttävät rajoitetusti esimerkiksi yöpymis- tai muita paikkakunnan palveluita. Pysyvät työllisyysvaikutukset ovat tätäkin vähäisempiä, sillä voimaloiden huoltotyöt tekevät usein ulkopaikkakuntalaiset ja valvonta hoidetaan muualta.

Tuulivoimasta koituu pysyviä maisema-, välke- ja meluhaittoja asukkaille, vapaa-ajan asukkaille ja etätyöläisille. Pitää arvioida tuulivoimasta aiheutuva verotulojen väheneminen ja työttömyyden kasvu. Kunnan verotuloja vähentää etätyöläisten pois muutto. Työttömyyttä aiheuttaa mm. luontomatkailun, vapaa-ajan asukkaiden ja etätyöläisten vähenemisen aiheuttama ostovoiman katoaminen paikkakunnalta ja sen vaikutus paikallisiin yrittäjiin (ruokakaupat, rakennus ja remontointi, parturit, vaateliikkeet, tapahtumat jne). Arvioinnissa pitää verrata tuulivoimasta koituvan väliaikaisen työllistävän vaikutuksen suuruutta ja suhdetta pysyvästä maisemahaitasta aiheutuvaan työllisyyttä laskevaan vaikutukseen. Pitää arvioida myös se, että miten asukkaiden ja vapaa-ajan asukkaiden seuraavat sukupolvet kiinnittyvät paikkakunnalle.

Osayleiskaavan selvitysten riittävyttä on mahdollista arvioida sekä kaavan luonnos/valmisteluvaiheen että ehdotusvaiheen nähtävilläolon aikana. Osallisilla on mahdollisuus jättää kaavan luonnos- ja ehdotusvaiheissa kirjallinen mielipide/muistutus Karvian kunnalle. Laadittuja selvityksiä tullaan avaamaan YVA-selostuksesta pidettävässä yleisötilaisuudessa.

Osayleiskaavan toteuttamisen vaikutukset työllisyyteen ja elinkeinoelämään sekä tuuli- ja aurinkovoimaloiden rakentamis- että käyttövaiheessa on selvitetty YVA-menettelyssä. Tuloksia hyödynnetään osayleiskaavan toteuttamisesta aiheutuvien vaikutusten arvioinnissa.

Merkitään tiedoksi.

Merkitään tiedoksi.

Tulee laatia selvitys ja suunnitelma voimaloiden purkuvaiheesta ja siihen liittyvistä vastuista. Haitinkankaan tuuli- ja aurinkovoimalat vaativat mittavat perustustyöt. Tämän vuoksi uusien kivennäismaanottoalueiden perustamisen tarve, alueiden käyttö ja kivennäisaineiden määrä tulee arvioida huolella sekä tuuli - että aurinkovoima-alueilla. Niiden aiheuttama muutos maisemassa yhdessä sähköverkkorakentamisen ja tiestön leventämisen ja oikaisujen kanssa tulee olla osa maisemamuutoksen arviointia.

Välke- ja varjostus selvitykset ja -mallinnukset sekä melumallinnukset tulee tehdä tuulivoimaloiden 350 metrin koon vuoksi vähintään kolmen kilometrin etäisyydelle siten, että saadaan luotettavat laskelmat kaikkien asuin- ja lomarakennusten osalta siitä, kuinka kauaksi tuulivoimaloista kulkeutuu 40 desibelin melua ja miten maastonmuodot vaikuttavat melun kulkeutumiseen. Koska voimaloiden koot ovat kasvaneet, tulee ottaa huomioon Takakangas-Pihlajaharjun sekä Kangaslammin hankkeiden yhteisvaikutukset. On arvioitava, onko keskiäänitasojen mallinnus riittävä tapa mallinnuksen tekemiseen, koska melu voi esimerkiksi tuuliolosuhteista ja vuodenajasta riippuen vaihdella merkittävästi ja olla yhtäjaksoisesti pitkään häiritsevää. Voimalatyypin tulisi olla selvillä, jotta mallinnukset voidaan tehdä riittävän luotettavalla tavalla. YVA-ohjelmassa ei ole huomioitu roottorien koon kasvua, mikä tulee ottaa huomioon mallinnuksissa. Virkistyskäyttöarvot pitää ottaa huomioon melumallinnuksen tekemisessä. YVA-ohjelmassa pienitaajuuden melun laskenta on todettu tehtävän erillislaskentana lähimpien asuin- ja lomarakennusten kohdalla. Laskenta tulisi tehdä kaikkien neljän kilometrin etäisyydellä olevien asuin- ja lomarakennusten osalta.

Välkemallinnus (mihin vuoden- ja kellonaikaan varjostus tapahtuu) tulee suorittaa kaikkien 1-3 kilometrin etäisyydellä tuulivoimaloista sijaitsevien vakituisten ja vapaa-ajan kiinteistöjen osalta. On otettava huomioon, että ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa tai osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa ei ole esitetty riittävällä tarkkuudella kaikkia loma-asuntoja. Kaikki nykyiset vakituiset ja loma-asunnot tulisi huomioida. Koska voimalat ovat 350 metriä korkeita, on välkemallinnus ulotettava koko välkealueelle. Voimaloiden tyyppi tulisi olla tiedossa, kun mallinnus tehdään, jotta se olisi luotettava.

Valo-varjo-olosuhteiden vaikutuksissa tulee arvioida myös yöaikaisten lentoestevalojen vaikutus, etenkin Haitinkankaan tuulivoimaloiden osalta, mutta myös yhteisvaikutus, joka aiheutuu alueen pienten järvien alueelle yöaikaan noin 10 kilometrin etäisyydellä hankealueesta. Näitä järviä ovat mm. Ojajärvi, Ylinen Kirjasjärvi, Alinen Kirjasjärvi, Häädetjärvi, Kovesjärvi, Pirttijärvi, Kotojärvi ja Kuusijärvi. Myös voimaloiden päiväaikaisista heijastusvaikutuksista veden pintaan tulee tehdä arvio, sillä heijastukset voivat kertautua veden pinnassa etenkin lähietäisyydellä muun muassa Ojajärven, Ylisen Kirjasjärven ja Alisen Kirjasjärven alueilla.

Näkymäaluenalyysit ja kuvasovitteet tulee ulottaa koko sille alueelle, johon 350 m korkeat tuulivoimalat, aurinkovoima-alueet sekä ilmajohdtona toteutettava sähkönsiirtoreitti tulisivat näkymään. Selvityksissä on arvioitava vaikutukset kaikkiin vaikutusalueelle sijoittuviin, selvityksissä todettuihin rakennetun ympäristön ja maiseman arvokohteisiin.

Tuuli- ja aurinkovoimaloiden purkuvastuut on kuvattu YVA-selostuksessa.

Osayleiskaavan toteuttamisen vaikutusten arvioinnissa hyödynnetään YVA-menettelyn yhteydessä laadittuja melu- sekä välke- ja varjostus selvityksiä. Selvitykset laaditaan kulloinkin voimassa olevaa Ympäristöministeriön ohjeistusta noudattaen. 40 dB melualue sisällytetään osayleiskaava-alueeseen.

Tuulivoimaloiden välke- ja varjostus selvitykset sekä lentoestevalojen vaikutus selvitys laaditaan kulloinkin voimassa olevan Ympäristöministeriön ohjeistuksen mukaisesti.

Merkitään tiedoksi.

Tuuli- ja aurinkovoimaloiden maisemaselvitykset laaditaan kulloinkin voimassa olevan Ympäristöministeriön ohjeistuksen mukaisesti.

Maisemavaikutusten arviointi tulee ulottaa Ympäristöministeriön vuonna 2024 julkaisemassa Maisemavaikutusten arviointi tuulivoimarakentamisessa -julkaisun mukaisesti Haitinkankaan tuulivoimaloiden esitetyn korkeuden perusteella. Ympäristöministeriön julkaisussa on 350 metriä korkean tuulivoimalan suositeltu etäisyysvyöhykkeen raja: lähialue – välialue on noin 9,5 kilometriä. Näin ollen ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa esitetty 3 kilometrin lähimaisema-alue ei ole riittävä, vaan sen tulee olla vähintään 10 kilometriä ja ulomman vaikutusalueen osalta vähintään 20 (40) kilometriä. Havainnekuissa tulee hyödyntää monipuolisesti nykyteknikkaa sekä ottaa huomioon eri vuodenaajat, vuorokaudenaajat ja valaistusolosuhteet.

Havainnekuviin kuvauspaikoiksi tulee valita näkymäalueiden arvokohteita ja -alueita. Tämä on erityisen tärkeää suojeltujen suoalueiden osalta, koska niitä voidaan käyttää luontomatkailu- ja virkistyskäytössä. Havainnekuissa ja maisemavaikutusten arvioinnissa tulee ottaa huomioon muiden lähialueen tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutukset. Maisemavaikutusten osalta on laadittava havainnekuvat maakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen osalta (Karvian Kirkkojärvi, Karvianjärvi). Havainnekuissa on huomioitava eri hankkeiden yhteisvaikutukset elin- ja asuinympäristön viihtyisyyteen erityisesti pienten järvien rannoilla olevan vapaa-ajan asutuksen näkökulmasta, koska järviin voi tulla heijastusvaikutuksia useilta alueilta, etenkin yöaikaan punaisten valojen osalta. Järviä, joiden alueelle maisemavaikutusten arviointi tulee ulottaa, ovat: Ojajärvi, Ylinen Kirjasjärvi, Alinen Kirjasjärvi, Suomijärvi, Häädetjärvi, Kovesjärvi, Pirttijärvi, Kotojärvi ja Kuusijärvi.

Koska Haitinkankaan tuuli- ja aurinkovoimala-alueella on runsaasti suojelualueita, tulee laatia asiantuntija-arvio siitä, vaikuttavatko maisemakuvan muutokset heikentävästi kohteiden suojeluperusteena oleviin arvoihin tai luonteeseen. Karvian ja Parkanon elinympäristön puolesta ry edellyttää, että laaditaan toimenpide-ehdotukset siitä, miten merkittäviä haitallisia maisemavaikutuksia voidaan vähentää.

Arkeologisten kohteiden inventointi on tehtävä koko hankealueelta, sillä ilmeisesti se on tehty vain aurinkovoimala-alueen osalta.

10 Vaikutusten arviointi

Vaikutusten arviointi olisi tullut avata osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa, sillä tavalliselle kuntalaiselle tai vapaa-ajan asukkaalle MRL 9 §, tai MRA 1 § eivät avaudu helposti. Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 9 §:n mukaan ”Kaavan tulee perustua riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavaa laadittaessa on tarpeellisessa määrin selvitettävä suunnitelman toteuttamisen ympäristövaikutukset, mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset. Selvitykset on tehtävä koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia.”

11 Osallistuminen ja vuorovaikutus

11.1 Osalliset

Osallisissa ei mainita vapaa-ajan asukkaita. Vapaa-ajan asukkaat tulee ottaa huomioon osallisissa, koska heillä on merkitystä Karvian elinvoimaisuudelle muun muassa paikallisten yritysten asiakkaina ja

Merkitään tiedoksi.

Merkitään tiedoksi.

Osayleiskaavan toteuttamisen maisemavaikutukset läheisiin Natura 2000 alueisiin tullaan arvioimaan osayleiskaavatyössä. Arvioinnissa hyödynnetään YVA-menettelyssä saatuja tuloksia.

Koko hankealueelle sekä sähkönsiirron alueelle on laadittu arkeologinen inventointi kesällä 2024.

Merkitään tiedoksi.

Vapaa-ajan asukkaat lisätään osallisiin.

palveluiden käyttäjinä. Asukkaille ja vapaa-ajan asukkaille tulee laatia asukaskysely. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma -kohdassa ei ole käsitelty lainkaan asukaskyselyä, joka on mainittu hankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa (YVA-ohjelma).

Asukaskysely on ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa esitetty tehtäväksi hankkeen keskeiselle vaikutusalueelle noin viiden kilometrin säteellä hankealueesta asuville tai tällä alueella loma-asunnon omistaville. Tätä ei voi pitää riittävänä, sillä vaikutukset kohdistuvat huomattavasti kauemmas, koska kyseessä ovat 350 korkeat tuulivoimalat. Asukaskysely tulee ulottaa vähintään kaikille 10 kilometrin säteellä hankealueesta asuville tai loma-asunnon omistaville. Ympäristöministeriön vuonna 2024 julkaisemassa "Maisemavaikutusten arviointi tuulivoimarakentamisessa" -julkaisussa on esitetty lähi- ja välialueen raja eri kokoisille tuulivoimaloille. Esimerkiksi 350 metriä korkean tuulivoimalan suositeltu etäisyysvyöhykkeen raja: lähialue – välialue on noin 9,5 kilometriä.

Haitinkankaan ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa todetaan, että YVA-prosessin tarkoituksena on tuottaa kansalaisille lisätietoa suunnitellusta hankkeesta, hankkeesta vastaavalle tietoa ympäristön kannalta sopivimman vaihtoehdon valitsemiseksi ja viranomaiselle sen arvioimiseksi, täyttääkö hanke luvan myöntämisen edellytykset ja millaisin ehdoin lupa voidaan myöntää. Karvian ja Parkanon elinympäristön puolesta ry pitää kannatettavana sitä, että kansalaisille tuotetaan lisätietoa suunnitellusta hankkeesta. Tuotettavan lisätiedon tulee sisältää avointa tietoa myös tuuli- ja aurinkovoimahankkeiden haittavaikutuksista asukkaiden ja vapaa-ajan asukkaiden asuin- ja elinympäristöön sekä vaikutuksista luontoon.

Kyselyyn tulee olla mahdollista vastata koko perhekuntien jäsenten tai loma-asuntojen käyttäjien, koska esimerkiksi loma-asuntoja voi käyttää laaja joukko ihmisiä. Näin ollen paperilomakkeella toteutettava kysely ei ole riittävä. Kyselyssä tulee selvittää erityisesti elin- ja asuinympäristöön liittyvää käyttöä ja merkitystä siten, että kyselyssä kuvataan avoimesti haittavaikutukset ihmisten terveyteen, elinoloihin, viihtyvyyteen, alueen virkistyskäyttöön, elinkeinoihin ja aineelliseen omaisuuteen liittyen. Asukaskyselyn väittämiin tulee olla mahdollista vastata asteikolla 1-10. Monivalintakysymykset tulee laatia niin, että ne eivät johdattele vastaajia.

Valtakunnallisesti ja mm. Takakangas-Pihlajanharjun tuulivoima-alueen asukaskyselyä (Parkanon Tuuli, Sitowise) on kritisoitu johdattelevuudesta, tilastollisesta vääristämisestä ja manipuloivasta kysymyksen asettelusta.1 Kyseinen kysely on vääristävä, eikä ole kierrätettävissä Haitinkankaan tuuli- ja aurinkovoimahankkeeseen. Asukaskyselyyn tulee sisällyttää selkeitä ja tilastoitavia kysymyksiä. Asukaskyselyssä tulee olla suora kysymys "Asteikolla 1-10 kannatatteko Haitinkankaan tuuli- ja aurinkovoimahankkeen toteuttamista? 1 - en, hanketta ei pidä toteuttaa 10 - kannatan hankkeen toteuttamista" ja lisäksi tieto siitä, onko vastaajalla kiinteistö tai maanomistus tai usein käytetty vierailukohde 10 km säteellä suunnitelluista hankealueista. Kyselyssä ei saa rajata vastausvaihtoehtoja tilastoa vääristävällä tavalla esim. seitsemästä haitasta vastaaja voi valita vain kolme. Kysymykset haitoista ja

Haitinkankaan tuuli- ja aurinkovoimahankkeeseen liittyvä asukaskysely toteutettiin alkuvuodesta 2025 YVA-menettelyn yhteydessä. Asukaskyselyn tuloksia avataan osayleiskaavan selostuksessa.

Merkitään tiedoksi.

Merkitään tiedoksi.

Merkitään tiedoksi.

hyödyistä pitää jokainen voida arvioida viisiportaisella asteikolla esim. 1 - ei haittaa 5 - merkittävää haittaa. Osalla asukkaista on myös useampia kiinteistöjä eri etäisyydellä hankealueesta. Kyselyyn tulisi voida vastata eri kiinteistöjen sijainnin näkökulmasta. Lisäksi kyselyssä tulee olla mahdollista antaa kysymyksittäin avointa palautetta ja se tulee ottaa huomioon ympäristövaikutusten arvioinnissa.

Kohdan 4 osalta Karvian ja Parkanon elinympäristön puolesta ry katsoo kuuluvansa yhdistykseen ja yhteisöihin, jotka ovat osallisia kaavan valmisteluun. Yhdistys katsoo, että sillä tulee olla mahdollisuus osallistua Haitinkankaan tuuli- ja aurinkovoimahankkeen seurantaryhmään ja, että seurantaryhmän kokouksiin on etäosallistumismahdollisuus. Yhdistykseltä tulee pyytää lausunnot hankkeesta sen eri vaiheissa. Osallisiin yhdistykseen tulee sisällyttää sekä Porin ja Pirkanmaan lintutieteelliset yhdistykset.

Vuorovaikutuksen osalta osallistumis- ja arviointisuunnitelma ei ole riittävä. Yleisötilaisuuksia on suunniteltu järjestettävän yksi OAS-vaiheessa, osayleiskaavaaluonnosvaiheessa ja osayleiskaavaehdotusvaiheessa. Sekä osayleiskaavaaluonnos-, että osayleiskaavaehdotusvaiheessa tulee järjestää useampia yleisötilaisuuksia, jotta kuntalaisten ja vapaa-ajan asukkaiden on mahdollista osallistua tilaisuuksiin. Tilaisuuksista tulee tiedottaa aktiivisesti ja laajasti. Kunnan Internet-sivujen lisäksi ei riitä, että Facebook-sivuilla tiedotetaan samana päivänä, kun yleisötilaisuus järjestetään.

Haitinkankaan tuuli- ja aurinkovoimala -hankkeeseen liittyen on adressit.com -palvelussa kerätty allekirjoituksia "Ei tuuli- tai aurinkovoimaa Häädetkeitaan luonnonpuiston ympäristöön!" -adressiin. Sen on 2,5 viikossa allekirjoittanut 246 henkilöä. On otettava huomioon, että monilla allekirjoittaneista on sidoksia Karviaan, vaikka sijainniksi on merkitty muu kunta. Allekirjoitusten keräys jatkuu.

Osallisten luetteloa täydennetään lintutieteellisten yhdistysten osalta.

Osayleiskaavan vuorovaikutus toteutetaan voimassa olevan alueidenkäyttölain kaavojen vuorovaikutuksesta säätämällä tavalla.

Merkitään tiedoksi.

MIELIPIDE

Mielipide 1

Vastustan siirtolinjan sijoittamista SVE 1 reittivaihtoehdon linjaukselle. Omistan esitetyn SVE 1 reittivaihtoehdon varrella sijaitsevat tilat Ainola 230-413-7-58, Kotiranta 230-413-7-62, Männistö 230-413-7-59. Kotiranta-tilalla sijaitseva, aiemmin vakinaisena asuntona toiminut tilan päärakennus on tarkoitus ottaa vuoden päästä tapahtuvan eläköitymiseni myötä ympärivuotiseen vapaa-ajan asuinkäyttöön. Kiinteistö sijaitsee 70 m:n päässä lännen puolella suunnitellulta linjareitiltä.

Omistamillani tiloilla metsätaloudessa on käytössä FSC-metsäsertifiointi (UPM FSC-ryhmä), jossa vaatimuksena on 5 % pinta-alasta luonnon monimuotoisuuteen perustuvia Täydellisen toimenpidekiellon metsäkuvia ja 5 % Erityishakkuukohteiden kuvia. Linjareitti sivuaa koordinaattipisteessä 62100583/22.667718 olevaa FSC:n Täydellisen toimenpidekiellon alaista kuviota, jonka perusteena on Luonnontilainen metsämaan suo. Kyseisen kuvion ympärillä on sekä Kotiranta-, että Ainola-tiloilla muutama muu

VASTINE

Alueen sisäinen sähkönsiirto tullaan toteuttamaan. Sähkönsiirto tuuli- ja aurinkovoimaloiden alueelta valtakunnan verkkoon tullaan toteuttamaan alueelle rakennetavalta sähköasemalta ilmajohtona. Maakappelit toteutetaan huoltoteiden viereen samaan maastoaukkoon. Puusto tullaan poistamaan pysyvästi ilmajohdon molemmin puolin johdon varoalueelta. Aluskasvillisuus palautuu asennustyön päätyttyä. Lintujen törmäysvaikutukset ilmajohtoihin tullaan arvioimaan hankkeen YVA-menettelyn yhteydessä.

<p>vastaava Täydellisen toimenpidekiellon tai Erityishakkuun alainen (ei salli Avohakkuuta) kuvio, mm. Lehtipuuteema, Jatkuvan kasvatuksen jatkuvapeitteisen metsänhoidon teema. FSC-sertifikaatti on otettu käyttöön vuonna 2021 5-vuotisella määräaikaissopimuksella ja sitä tullaan jatkamaan 5-vuotiskausittain. Sertifikaatin ehtojen ja määritelmän mukaisesti Täydellisen toimenpidekiellon alaiset ja Erityshakkuukohteiden alaiset kuviot ovat pysyviä.</p> <p>Vastustan Siirtolinjan reittivaihtoehdon SVE 1:n linjausta, koska se sijoittuu Suomijärven kyläaukean reunaan ja näin pilaa avonaisen maalaiskylämaiseman metsän yllä taivaanrannassa ja peltoaukean reunassa huomioiden, että Suomijärvi oli -80 luvulla Vuoden kylä Suomessa. Tämä kulttuurillinen meriitti mielestäni mahdollistaa hyödyntämään EU-valistusprosessin asiassa.</p> <p>Siirtolinja SVE 1:n reitti sijaitsee 600 m:n etäisyydellä Natura 2000 suojelualueesta, linnustollisesti rikkaasta Suomijärvestä. Joutsenet ja kurjet ruokailevat Kotiranta-tilan viljelyspelloilla 300 m:n etäisyydellä linjareitistä keväin syksyin. Nykyäänkin vuosittain löytyy 1-2-kuollutta joutsenta 20 kV:n linjan läheisyydestä lankaan lentämisen takia.</p>	
<p>Mielipide 2 Mielipiteen antajat: Ojajärven Rannankylän ja Suomijärven asukkaat, vapaa-ajan asukkaat ja kiinteistönomistajat.</p> <p><u>Yleistä</u> Kiitämme mahdollisuudesta ilmaista mielipiteemme Haitinkankaan tuuli- ja aurinkovoimahankkeen osayleiskaavan vireilletulosta sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.</p> <p>Haluamme tuoda esille, että vaikka tarvitsemme uusiutuvaa energiaa, ei Häädetkeitaan luonnonpuiston ympäristöön tule rakentaa enää yhtään uutta tuuli- tai aurinkovoimalaa, sillä se ei ole luonnon monimuotoisuuden tai ihmisen kannalta kestävä. Ainoa toteuttamiskelpoinen vaihtoehto on VE0-vaihtoehto: Tuulivoimaloita, aurinkovoima-<i>aluetta</i> ja niiden sähkönsiirtoa ei toteuteta. Hankealue sekä sähkönsiirtoreittien alueet säilyvät ennallaan.</p> <p><u>Osallistumis- ja arviointisuunnitelma</u> Yleisenä huomiona osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta haluamme todeta, että se olisi monilta osin voinut olla laajempi ja suunnitteluprosessissa olisi tullut ottaa kaikki asukkaat ja vapaa-ajan asukkaat jo varhaisemmassa vaiheessa huomioon. Jatkossa asukkaiden ja vapaa-ajan asukkaiden osallistumiseen tulee kiinnittää enemmän huomiota ja järjestää osayleiskaavan valmisteluprosessi vuorovaikutteisemmaksi ja avoimemmaksi. Koemme tärkeäksi, että kunnan viranhaltijat ja luottamushenkilöt perehtyvät palautteeseen, jotta voivat ottaa sen valmistelussa ja päätöksenteossa huomioon.</p> <p><u>Suunnittelualue ja osayleiskaavan tarkoitus ja tavoitteet</u> Osallistumis- ja arviointisuunnitelman karttamateriaalit eivät ole riittävän laadukkaita ja ne ovat osin jopa harhaanjohtavia, koska tarkkuustaso on huono tai karttojen rajaukset ovat liian tiiviitä, jolloin esimerkiksi vaikutusalueita on haastava hahmottaa. Etäisyyksiä vakituisiin tai vapaa-ajan asuntoihin ei ole kuvattu, joten niiden hahmottamiseksi on rinnakkain joutunut käyttämään maastokarttaa ja mittaamaan siitä etäisyyksiä. Jatkossa Karvian kunnan tulee edellyttää kartoilta laadukkuutta ja tarkkuutta.</p>	<p><i>Merkitään tiedoksi.</i></p> <p><i>Osayleiskaavaprosessin vuorovaikutus toteutetaan alueidenkäyttölain säätämällä tavalla. Osayleiskaavan aloitusvaiheessa on pidetty yleisötilaisuus. Kaavan valmistelu/luonnosvaiheessa sekä ehdotusvaiheessa tullaan pitämään yleisötilaisuuksia.</i></p> <p><i>Osayleiskaavan liitekartta-aineistoa päivitetään ja tarkennetaan osayleiskaavan luonnos/valmisteluvaiheeseen.</i></p>

Vaikka Haitinkankaan tuuli- ja aurinkovoimahanke on EU:n energia- ja ilmastostrategian ja hallitusohjelman mukainen, se on ristiriidassa luonnon monimuotoisuuden ja luontokadon hallitusohjelmatavoitteiden kanssa.

Suunnittelualueen nykytila

Alueen kuvataan osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaan olevan kokonaisuudessaan pitkälti ojitettujen puustoisten soiden ja turvealueiden vallitsemaa. Suunnitelmassa on jätetty mainitsematta, että hankealue on Satakunnan maakuntakaava 2050 -luonnoksen ja Pirkanmaan vaihemaakuntakaavaluonnoksen mukaan luonnon monimuotoisuuden ydinalueella. Luonnon monimuotoisuuden ydinalue ja ekologiset yhteydet tulisi ottaa paremmin huomioon hankkeen jatkosuunnittelussa.

Häädetkeitaan luonnonpuisto ja sen yli 4 000 hehtaarin Natura 2000 -verkoston alueet on esitetty kartoilla, mutta tekstissä niitä on kuvattu vähän. Osa alueista on jätetty kokonaan mainitsematta tekstissä, esimerkiksi Pitkänniemenkeidas, joka sijoittuu kuitenkin vain muutaman kilometrin päähän hankealueesta. Jatkossa on kiinnitettävä huomiota siihen, että Natura 2000 -verkoston alueet ja niiden merkitys kuvataan paremmin ja kattavammin niin suoluonnon, eläinten kuin kasvillisuuden osalta.

Erityisesti tulee ottaa huomioon maakotkien reviirit, koska niiden törmäysriski tuulivoimaloihin on korkea ja ne häiriintyvät tuulivoimaloista herkästi. Samoin on otettava huomioon muut EU:n direktiivilajit, kuten liito-orava, jonka reviirejä on mm. sähkönsiirtoreitin varrella. Lisäksi tuulivoimaloista häiriintyviä lajeja ovat Luonnonvarakeskuksen tutkimusten mukaan mm. metsäpeurat ja metsäkanalinnut. Hankealueen ympäristössä on havaittu myös mm. susia ja ilveksiä. Haitinkankaan hankealueen ja sen ympäristön osalta on erityisen tärkeää ottaa huomioon linnusto, koska hankealueen ympäristössä on useita linnustollisesti merkittäviä alueita, tärkeimpänä Suomijärven kansallisesti merkittävä FINIBA-suojelualue.

Suunnittelualueen nykytilan osalta on erittäin tärkeää ottaa huomioon se, että lähialueelle on suunnitteilla muitakin tuuli- ja aurinkovoimaloita. Häädetkeitaan luonnonpuisto ja sen ympäristön Natura 2000 -alueet jäisivät lähes kokonaan jo pelkästään Haitinkankaan voimala-alueen vaikutuspiiriin siten, että monen eläinlajin eläminen alueella vaikeutuisi. Lisävaikutuksia toisivat Takakangas-Pihlajaharjun ja Kangaslammin tuuli- ja aurinkovoimala-alueet, joten hankkeiden yhteisvaikutukset luontoon ja eläimiin tulee arvioida perusteellisesti.

Maisema-alueiden kuvauksissa tulee kiinnittää huomiota johdonmukaisuuteen erityisesti kulttuurimaisema-alueiden osalta, sillä niitä on kuvattu eri kohdissa suunnitelmaa osin sekavasti. Osayleiskaavaprosessin aikana tulee laatia havainnekuvat maisema-alueista, jotta 350 korkeiden tuulivoimaloiden maisemavaikutukset on mahdollista hahmottaa. Tällä hetkellä Karvian Kantin tuulivoimala-alueen voimalat ovat napakorkeudeltaan vain 144 metriä, joten karvialaisten voi olla vaikea ymmärtää, millaisia huomattavasti suurempien tuulivoimaloiden maisemavaikutukset ovat.

Merkitään tiedoksi.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa täydennetään maakuntakaavan merkintöjen osalta.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa täydennetään Natura 2000 -verkostoon kuuluvien alueiden osalta.

YVA-menettelyä varten on laadittu päiväpetolintuselvitys ja lintujen törmäysmallinnus, joiden tuloksia hyödynnetään osayleiskaavan toteuttamisen vaikutusten arvioinnissa.

Osayleiskaavan yhteisvaikutukset muiden tuuli- ja aurinkovoimasuunnitelmien sekä jo toteutuneiden hankkeiden kanssa tullaan arvioimaan kaavatyön yhteydessä.

Osayleiskaavan toteuttamisen maisemavaikutuksia arvioitaessa tullaan hyödyntämään YVA-menettelyn yhteydessä laadittuja selvityksiä, näkemäalueanalyysijä sekä havainnekuvia. Maisemavaikutukset arvioidaan YVA-menettelyssä Ympäristöministeriön ohjeistuksen (2024) mukaisesti.

Haitinkankaan tuuli- ja aurinkovoimama-alueen vaikutuspiirissä oleva yhdyskuntarakenne ja asutus on kuvattu liian tiukoilla karttarajauksilla. Esimerkiksi hankealueen kartassa ei ole kuvattu lainkaan Ojajärven itäpuolen asuin- ja lomarakennuksia. Tarkastelu on myös muutoin suppeaa, sillä 350 metriä korkeat tuulivoimalat tulevat näkyään lähivaiikutusalueellaan 10 kilometrin päähän ja kaukovaikutusalue ulottuu kymmenien kilometrien päähän.

Liikenteen osalta kartta-aineistossa on myös toivomisen varaa, koska siinä ei esitetä vaikutuksia lähialueen asukkaisiin riittäväällä tavalla. Etenkin aurinkovoimalan osalta osallistumis- arviointisuunnitelmassa kuljetus-, rakentamis- ja huoltoreiitit jäävät arvailujen varaan. Tiestö on jo ennestään kehnosti hoidettua, joten on huolehdittava siitä, että sille ei koidu lisärasitteita etenkin rakentamisaikana.

Suunnittelutilanne ja liittyminen muihin tuuli- ja aurinkovoimahankkeisiin

Maakuntakaavoituksen tilanne on osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa todettu, mutta voimassa olevien maakuntakaavojen ja valmisteilla olevien maakunta- ja vaihemaakuntakaavojen merkintöjä ei ole riittäväällä tavalla avattu tekstissä. Esimerkiksi luonnon monimuotoisuuden ydinaluumerkintä on jätetty tekstissä mainitsematta, joten osallisten, kuten asukkaiden ja päättäjien on vaikea hahmottaa, että Haitinkankaan tuuli- ja aurinkovoima- aluetta ollaan suunnittelemassa luonnon monimuotoisuuden kannalta erittäin merkittäväälle alueelle.

Yleiskaavojen osalta on jätetty mainitsematta osa meneillään olevista tuuli- ja aurinkovoimamahankkeista, kuten Kangaslammin tuuli- ja aurinkovoimama-alueen osayleiskaavan laadinta. Erityisesti muiden tuuli- ja aurinkovoimamahankkeiden osalta karttamateriaalit ovat epätarkkoja, sillä muut tuuli- ja aurinkovoimamahankkeet on kuvattu sijoittuvan kauemmaksi Haitinkankaasta kuin ne tämän hetkisen suunnitteluvaiheen perusteella ovat. Tekstissä osa hankkeiden sisällöstä on jätetty kuvaamatta, esimerkiksi Kangaslammin hankkeen aurinkovoimamaosuus.

Haitinkankaan osayleiskaavaprosessin edetessä on erittäin tärkeää, että suunnittelutilanteesta annetaan ajantasainen ja kattava kuva, jotta hankkeiden yhteisvaikutuksia voidaan arvioida asukkaiden, vapaa-ajan asukkaiden ja luonnon kannalta.

Laadittavat selvitykset

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on mainittu, että selvityksiä on tehty jo kesäkuun 2023 –syyskuun 2024 välillä. Olisi ollut tarpeellista, että osalliset olisivat päässeet vaikuttamaan selvitysten tekemiseen jo tuolloin. Tähän ei kuitenkaan ole annettu mahdollisuutta. Koska selvityksiä ei ole kuvattu yksityiskohtaisemmin osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa, niiden kattavuutta on vaikea arvioida.

Tuulivoimalat aiheuttavat välke- ja meluhaittoja. Haitinkankaan tuulivoimaloiden ovat 350 metriä korkeita. Olemme huolestuneita voimaloiden aiheuttamista melu- ja välkehaitoista sekä maisemahaitoista muun muassa Ojajärven Rannankylän ja Suomijärven kylän alueilla. Koska tuulivoimalat olisivat vain noin 1,5 kilometrin päässä Ojajärven länsirannasta tulisi melu kantautumaan järven pintaa pitkin vähintään itärannan kiinteistöihin saakka, myös

Osayleiskaavan liitekartta-aineistoa tarkennetaan ja päivitetään osayleiskaavan luonnos/valmisteluvaiheeseen.

Osayleiskaavan toteuttamisen liikenteelliset vaikutukset arvioidaan kaavatyön yhteydessä. Kuljetusreitit kuvataan osayleiskaavan selostuksessa.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa täydennetään maakuntakaavamerkintöjen osalta.

Lähialueen tuuli- ja aurinkovoimamahankkeita koskeva kartta-aineisto ja luettelo päivitetään osayleiskaavan luonnos/valmisteluvaiheeseen.

Merkitään tiedoksi.

Osallisilla on mahdollisuus antaa kirjallinen mielipide osayleiskaavaa varten laadittujen selvitysten riittävydestä kaavan luonnos/valmisteluvaiheen nähtävilläoloaikana sekä tarvittaessa muistutus kaavan ehdotusvaiheen nähtävilläoloaikana.

YVA-menettelyä varten on laadittu maisemaselvitys ja arviointi eri hankevaihtoehtojen maisemavaikutuksista. Maisemavaikutusten arviointi on laadittu Ympäristöministeriön ohjeistusta (2024) noudattaen. Samoin tuulivoimaloiden melumallinnus on laadittu

sisätiloihin. Katsomme, että melumallinnukset tulee tehdä koko alueen osalta kattavasti aina neljän kilometrin päähän siten, että voimaloiden tyyppi on jo tiedossa, jotta mallinuksista saadaan luotettavat. Alueen virkistyskäyttö tulee myös ottaa huomioon. Mallinuksissa tulee selvittää, miten kauas yli 40 desibelin melu kantautuu. Lisäksi tulee selvittää matalataajuuksisten äänten kantautuminen.

Välkevaikutusten arviointi tulee tehdä vähintään kolmen kilometrin etäisyydellä, kun kyse on 350 metriä korkeista tuulivoimaloista. Mallinuksissa tulee arvioida, mihin vuoden- ja kellonaikaan välke ja varjostus tapahtuu. Lisäksi tulee arvioida kertautuvien heijastusten muodostuminen. Punaisten lentoestevalojen vaikutus ja yhteisvaikutukset muiden voimala-alueiden valojen kanssa tulee arvioida. Koska sekä Haitinkankaan että Takakangas-Pihlajaharjun ja Kangaslammin tuulivoimalat ovat 300-350 metriä korkeita, tulee lentoestevalojen vaikutus ulottumaan kaikkien lähialueen pienten järvien ympäristöön ja ne tulevat olemaan yhtä punaista valomerta pimeään aikaan. Tämä on kohtuutonta luonnonrauhassa asuville ja sinne vapaa-aikaa viettämään tuleville, eläimistä ja tietyistä linnuista puhumattakaan.

Maisemavaikutukset huolettavat myös erityisesti asukkaita ja vapaa-ajan asukkaita, erityisesti Ojajärven ja lähijärvien alueella. Vaikutukset ulottuvat myös kauemmas aina Kovesjärvelle ja Kuusijärvelle saakka. Maisemavaikutuksista tulee tehdä valokuvasovitteet Ojajärven ympäristöstä eri rannoilta ja myös lähialueelta aina Kovesjärvelle ja Kuusijärvelle saakka. Valokuvasovitteet tulee tehdä myös Häädeteitaan Natura 2000 -verkoston suoalueilta ja ottaa muiden hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon, sillä maisemavaikutukset tasaiseen suoluontoon ja sen virkistyskäyttöön tulevat olemaan mittavat, mikäli suot ympäroidään 300-350 -metrisillä tuulivoimaloilla.

Haitinkankaan tuuli- ja aurinkovoimahankkeen toteuttaminen johtaa paikallisten kiinteistöjen arvon laskuun. Kiinteistöjen myyminen on käytännössä jo tällä hetkellä mahdotonta, kun osayleiskaavan laatiminen on käynnistynyt. Tämä johtuu sekä maisemahaitoista että terveysvaikutuksista, jotka vähentävät alueen houkuttelevuutta asuinpaikkana, vapaa-ajan viettopaikkana ja virkistyskäytössä. Tulee laatia selvitys ja toimintasuunnitelma, miten tuuli- ja aurinkovoimayhtiö korvaa asukkaille ja vapaa-ajan asukkaille koituvat haitat: Vähintään 23 % kertakorvauksena asuntojen ja vapaa-ajan asuntojen arvon alenemisesta sekä välkevaikutuksesta ja vuosittain 7 % kiinteistön arvosta korotettuna asumisindeksillä. Lisäksi yhtiön on rahastoitava varoja tuulivoimaloiden purkamista ja ympäristön ennallistamista varten. Selvityksissä tulee arvioida kivennäisainesten tarpeet ja mistä ne otetaan.

Tuuli- ja aurinkovoimaloita perustellaan työllisyysvaikutuksilla. Työllisyysvaikutuksista tulee laatia realistinen selvitys sekä Karvian että Parkanon osalta niin voimaloiden rakennusvaiheen kuin

Ympäristöministeriön ohjeistusten mukaisesti. Tuulivoimaloiden 40 dB melualue sisällytetään osayleiskaava-alueeseen. YVA-menettelyn selvitykset ja vaikutusarviointit otetaan huomioon osayleiskaavan toteuttamisen vaikutuksia arvioitaessa.

YVA-menettelyä varten on laadittu välke- ja varjostusanalyysit ja arviointi eri hankevaihtoehtojen välke- ja varjostusvaikutuksista Ympäristöministeriön ohjeistusta noudattaen. YVA-menettelyn selvitykset ja vaikutusarviointit otetaan huomioon osayleiskaavan toteuttamisen vaikutuksia arvioitaessa.

Osayleiskaavan toteuttamisen maisemavaikutuksia arvioitaessa tullaan hyödyntämään YVA-menettelyn yhteydessä laadittuja selvityksiä, näkemäalueanalyysijä sekä havainnekuvia. Maisemavaikutukset arvioidaan YVA-menettelyssä Ympäristöministeriön ohjeistuksen (20204) mukaisesti.

Tuulivoimaloiden vaikutuksista asuinkiinteistöjen hintakehitykseen on tutkittu. Joulukuussa 2021 julkaistiin tutkimus Tuulivoima – Vaikutus asuinkiinteistöjen hintoihin (Taloustutkimus ja FCG Finnish Consulting Group Oy). Tutkimusaineistona oli yli 1 000 tuulivoimaloiden läheisyydessä sijaitsevan asuinkiinteistön kauppaa kahdeksan kunnan alueella vuosina 2013 – 2021. Johtopäätöksenä tutkimuksessa todetaan, että tuulivoimahankkeiden käyttöönotolla ei ole ollut vaikutusta asuinkiinteistöjen hintoihin tarkastelluissa kunnissa vuosin 2013 - 2021. Tutkimuksen johtopäätöksissä todetaan myös, että asuinkiinteistöjen hintojen muutoksiin vaikuttavat tuulivoimaloita enemmän paikallisten asuntomarkkinoiden yleinen kehitys.

Hankkeen työllisyysvaikutuksia on arvioitu YVA-menettelyn yhteydessä. Arviointia

käyttövaiheen aikana. On myös esitettävä arvio siitä, mitkä ovat vaikutukset paikallisten yrittäjien toimeentuloon, mikäli asukkaat muuttavat pois tai vapaa-ajan asukkaat eivät enää käytä vapaa-ajan asuntojaan maisema-, melu- ja välkehaittojen vuoksi. Kerrannaisvaikutukset voivat olla merkittäviä voimaloiden koko 30 vuoden käyttöaikana. Lisäksi tulee arvioida vaikutukset Karvian kunnan ja Parkanon kaupungin talouteen, mikäli peruspalveluiden valtionosuusjärjestelmään tehdään esitetyt muutokset.

Ympäristövaikutusten arvioinnissa tulee esittää **vaikutukset maa- ja metsätalouteen**. Osalla maan- ja metsänomistajista on metsää hankealueen ympäristössä siten, että esimerkiksi aurinkovoima-alueen kuivatus voi nostaa Ojajärven veden pintaa valuma-alueella ja lisätä tulvariskiä. On arvioitava myös, mitkä ovat sekä tuuli- että aurinkovoimaloiden tulipaloriskit, jotka voivat aiheuttaa vaaraa ympäristön talousmetsille. Erityisesti Ojajärven ympäristön asukkaita ja mökkiläisiä huolettavat vesistövaikutukset, joten Haitinkankaan tuuli- ja aurinkovoimahankkeen vesistövaikutukset Ojajärveen ja laajemmin Karviajoen vesistöön on selvitettävä.

Haitinkankaan tuuli- ja aurinkovoimala-alue vaikuttaisi elinkeinotoimintaan. Esimerkiksi järvenrantojen mökkejä vuokrataan liiketoimintana. Tuulivoimalan vaikutusalueella on myös luontomatkailu- ja hyvinvointialanyritystoimintaa (esimerkiksi Kovesjärvellä Syvilla Syväniemen huvila). Vaikutukset näihin toimintoihin tulee arvioida.

Koska Haitinkankaan tuuli- ja aurinkovoimala-alue on kooltaan laaja, tulee ympäristövaikutusten arvioinnissa ottaa kantaa ympäristöluvan tarpeeseen ja minkä viranomaisen toimivaltaan se kuuluu. Silloin, kun on kyse laajoista vaikutuksista, tulee luvan myöntäjä olla kuntien sijaan aluehallintovirasto. Ympäristölupa tarvitaan turvaamaan asukkaiden ja vapaa-ajan asukkaiden elin- ja asuinympäristön laatu, kun hankkeesta aiheutuu melu- ja välkehaittoja.

Häädetkeitaan luonnonpuisto ja sen ympäristön Natura 2000 -alueet jäisivät lähes kokonaan jo pelkästään Haitinkankaan voimala-alueen vaikutuspiiriin siten, että monen eläinlajin eläminen alueella vaikeutuisi. Lisävaikutuksia toisivat Takakangas-Pihlajaharjun ja Kangaslammin tuuli- ja aurinkovoimala-alueet, joten hankkeiden yhteisvaikutukset luontoon ja eläimiin tulee arvioida perusteellisesti.

YVA-ohjelman perusteella tähän astiset **luontoselvitykset eivät ole riittäviä**. Esimerkiksi linnuston osalta seurantapäiviä ei ole tarpeeksi. Maakotkan osalta tulee tehdä vähintään törmäysmallinnus ja reviiiriselvitykset. Muiden lintujen osalta tulee selvityksiä täydentää mm. metsäkanalintujen, pöllöjen, päiväpetolintujen ja vesilintujen osalta. Esimerkiksi hankealueelle sijoittuvat haukkojen pesäpaikat tulee paikallistaa ennen hankkeen etenemistä. Metsäpeuraselvitys tarvitaan Lauhanvuoren ja Seitsemisen metsäpeurakantojen takia.

hyödynnetään osayleiskaavan toteuttamisen vaikutuksia arvioitaessa. Maisema-, melu- ja välkevaikutukset on selvitetty hankkeen YVA-menettelyn yhteydessä. Selvityksiä käytetään hyödyksi osayleiskaavatyössä.

Osayleiskaavan toteuttamisen vaikutukset elinkeinotoimintaan arvioidaan työn kuluessa.

Ympäristölupa ja osayleiskaavoitus ovat toisistaan erillisiä prosesseja. Tuulivoimalat eivät pääsääntöisesti edellytä ympäristölupaa. Mikäli tuulivoimaloista aiheutuu naapurussuhdelain 17 § mukaista kohtuutonta haittaa (melu, välke), voimaloiden toteuttaminen saattaa vaatia ympäristönsuojelulain nojalla myönnettävän ympäristöluvan tarkoitettua kohtuutonta Ympäristöluvan tarpeen määrittelevät paikallinen ELY-keskus ja/tai kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

Merkitään tiedoksi.

Linnustoselvityksiä on täydennetty YVA-menettelyn yhteydessä kesän-syksyn 2025 aikana.

Horjukeitaan osalta YVA-ohjelmassa on esitetty, että **ojien virtaussuunnan vuoksi vaikutuksia alueelle ei olisi ja Natura-arviointia ei tehtäisi. Tämä ei ole riittävä peruste olla tekemättä Natura-arviointia, vaan sen tekeminen tulisi arvioida uudelleen.** Myös muut Natura-arviointit tulisi arvioida uudelleen, ainakin liito-oravan ja mahdollisesti myös saukon osalta.

Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta on huomattava, että se on kartoitettava kattavasti, sillä sitä ei mahdollisesti ole koko alueelta tehty. Alueella saattaa olla Isovihan aikaista kulttuuriperintöä, koska suullisen perimätiedon mukaan hankealuetta on käytetty tuolloin Kyrön Skantzin asukkaiden pakopaikkana.

Osallistuminen ja vuorovaikutus

Osallistumisen ja vuorovaikutuksen osana tulee ottaa huomioon asukkaiden lisäksi myös **vapaa-ajan asukkaat**, joita ei ole mainittu osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa. Vapaa-asukkaat käyttävät yritysten palveluita, millä on merkitystä Karvian kunnan elinvoimaisuudelle.

YVA-ohjelmassa on mainittu tehtävän **asukaskysely, mutta sitä ei ole mainittu osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa.**

Asukaskysely tulee toteuttaa siten, että kaikki 10 kilometrin säteellä asuvat ja vapaa-ajan asukkaat voivat vastata kyselyyn. Kysely tulee laatia siten, että vastausvaihtoehdot eivät ohjaile vastaamaan vain yleisellä tasolla uusiutuvasta energiasta, vaan kyselyllä selvitetään todellisia näkemyksiä siitä, haluaako 350-metriset tuulivoimalat asuinympäristöönsä tai vapaa-ajanviettoympäristöönsä melu-, välke- ja maisemahaittoineen.

Haitinkankaan tuuli- ja aurinkovoimalahankkeen osayleiskaavaprosessiin tulee tarjota jatkossa kattavammin mahdollisuuksia osallistua ja tiedotuksen pitää olla aktiivisempaa ja avoimempaa.

Mielipide 3

Haluan esittää ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa seuraavaa: Olen hyvin huolestunut Häädetkankaan luonnon puolesta, jos alueelle kaavailtu tuulivoimapuisto toteutuu. Häädetkeitaan alue on viimeisiä keidassoita Suomessa ja alueen lintulajisto on ainutlaatuinen.

Kesämökkimme on pienellä Kovesjärvellä, joka on profiloitunut pienenä erämaajärvenä. Kuikat, kurjet, harmaahaikara, laulujoutsenet, telkät ja uikut pesivät järvellä tai sen läheisillä suoalueilla. Erityistä huolta aiheuttaa alueella pesivien maakotkien kohtalo, jos nämä kaavailut tuulivoimahankkeet toteutuvat. Nykyisen suunnitelman mukaan pieni Kovesjärvi tulee saarrettua kolmelta suunnalta tuulivoimapuistoilla. Haitinkangas, Takakangas-Pihlajanharju ja Kangaslammi. Kolmen teollisen tuulivoimapuiston sijoittuminen näin lähelle yhtä järveä ja arvokkaita suoalueita on kohtuutonta.

Takakangas-Pihlajanharju tuulipuisto vahingoittaa arvokasta saukkosuota ja sen linnustoa ja petoeläinlajeja. Tuulivoimaloita ei pidä tuoda arvokkaille luontoalueille. Niitä ei Pirkanmaalla enää kovin paljon ole. Älkää tuhotko näitä, vaan säilytetään luonnon monimuotoisuus ja ainutkertaisuus.

YVA-menettelyn yhteydessä on laadittu Natura-arvioinnin tarveharkinta sekä Natura-arviointi Suomijärven Natura 2000 -verkostoon kuuluvalla alueella.

Hankealueelle ja sähkönsiirron alueelle on laadittu arkeologinen inventointi vuonna 2024.

Vapaa-ajan asukkaat lisätään osallisiin.

Haitinkankaan tuuli- ja aurinkovoimahankkeeseen liittyvä asukaskysely toteutettiin alkuvuodesta 2025 YVA-menettelyn yhteydessä. Asukaskyselyn tuloksia avataan osayleiskaavan selostuksessa.

Merkitään tiedoksi.

Merkitään tiedoksi.

Osayleiskaavan toteuttamisen vaikutukset luonnonympäristöön ja linnustoon arvioidaan. YVA-menettelyn yhteydessä on laadittu linnustonselvitykset (pesimälinnusto, kanalinnut, pöllöt, päiväpetolinnut) sekä päiväpetolintujen törmäysmallinnus. Ko. selvityksiä hyödynnetään arvioitaessa osayleiskaavan toteuttamisen vaikutuksia.

Merkitään tiedoksi.

Mielipide 4

17.1.2025

Tilani Vaarinmäki 5-76 ja Aittakallio 10-161 sijaitsevat kaavoitusalueella, teen polttopuita myyntiin tilalla x-x ja asun tilalla x-x. Sähkönsiirtovaihtoehto SVE3 pilaa tilan Aittakallio maiseman, jos pohjoisin vaihtoehto toteutuu.

En ole allekirjoittanut minkäänlaista sopimusta tuulivoimayhtiön kanssa, näin ollen en hyväksy koko kaavoitusta. Haluaisin pitää metsät metsinä, niitä ei pitäisi muuttaa teollisuusalueiksi.

Kotitilani poikki kulkee tällä hetkellä jo kaksi sähkölinjaa ja niiden rinnalle on suunniteltu Kristiinankaupunki-Nokia linjaa, joka nippa nappa mahtuisi kulkemaan taloni ohi vanhojen linjojen pohjoispuolella. Tämä SVE3 vaihtoehto ei mielestäni mitenkään mahdu kulkemaan muiden linjojen pohjoispuolella, vaan sen pitäisi kulkea niiden eteläpuolella tai sitten maakaapelilla. Mielestäni olisi täysin kohtuutonta, että tilalleni tulisi vielä neljäskin sähkölinja.

Polttopuiden tekeminen tilalla Suomiranta menee mahdottomaksi, jos SVE3 toteutuu. Puutavara-autojen purkaminen alueella ei onnistuisi voimalinjojen alla. Olemme tehneet polttopuita myyntiin 80-luvulta saakka ja meillä on kymmeniä vakituisia asiakkaita, vaikea olisi heille sanoa ettei ole puita. Toiminnan siirtämiseen muualle saadut korvaukset tuskin riittäisivät.

Mielipide 5

17.1.2025

Kiitän mahdollisuudesta ilmaista mielipiteeni Haitinkankaan tuuli- ja aurinkovoimahankkeen osayleiskaavan vireilletulosta sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

Haitinkankaan tuuli- ja aurinkovoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta ei ole löytynyt riittävästi tietoa hankkeesta eikä yva:ssa ole ollut riittävästi toteutusvaihtoehtoja eikä tieto hankkeesta.

Ostin Ojajärven rannalta talon ajatuksena muuttaa sinne mieheni kanssa muutaman vuoden kuluttua jättäen oravanpyörän taakseni ja vetäytyä rauhaan sekä luonnon ääreen johon hankealue tarjosi mahtavat puitteet.

Haitinkankaan tuulipuiston tiedottaminen on ollut puutteellista ja 1 päivä oli aikaa reagoida kunnes maakuntakaavan määräaika umpeutui ja sekin julkaistiin vain sosiaalisen median kautta (sillä kunnan sivujen lukeminen ei kuulu kenellekään päivittäiseen rutiiniin) esim: monet Ojajärven rannalla olevat kiinteistönomistajat eivät tienneet hankkeesta mitään.

Hankkeen laajuuden ja valtaviin tuulimyllyjen osalta asukaskysely tarvitsisi teettää laajalle alueelle eli 10 km osalta hankealueelta.

Sähkönsiirto tuuli- ja aurinkovoimaloiden alueelta tullaan toteuttamaan maakaapelilla. Puusto tullaan poistamaan pysyvästi vain asennus/huoltotilan alueelta. Aluskasvillisuus palautuu asennustyön päätyttyä. Maahan sijoitettavalla kaapelilinjalla ei ole lintujen törmäysvaikutuksia.

Sähkönsiirtolinjan valinta suoritetaan YVA-menettelyn vaikutusten arvioinnin perusteella. Hankekehittäjän ja maanomistajien välillä tullaan tekemään sopimukset sähkönsiirron sijoittamisesta kiinteistöille.

Merkitään tiedoksi.

Merkitään tiedoksi.

Merkitään tiedoksi.

Hankkeen YVA-menettely, alueen osayleiskaavoitus ja niihin liittyvä vuorovaikutus toteutetaan voimassa olevien YVA-lain ja alueidenkäyttölain mukaisesti.

Haitinkankaan tuuli- ja aurinkovoimahankkeeseen liittyvä asukaskysely toteutettiin alkuvuodesta 2025 YVA-menettelyn yhteydessä. Asukaskyselyn tuloksia avataan osayleiskaavan selostuksessa.

Yva:sta ei ole löytynyt riittävästi tietoa 350 m tuulimyllyjen etäisyyksistä toisiinsa eikä tietoa siitä, että roottorin halkaisija pitäisi kertoa 8 että saadaan riittävä etäisyys tuulimyllyjen väliin koska muuten tuulimyllyjen "ilmavirrat" törmäilevät toisiinsa aiheuttaen ylimääräistä melua joka pitäisi myös selvittää (VTT:n tutkimus).

Yva:ssa olevat kartat ovat olleet epäselviä jolloin tarkkaa rajausta alueesta ei ole voinut tehdä joten sekini vaatisi tarkennuksen, että alue hahmoittuu tarkemmin.

Tuuli- ja aurinkovoimala hankkeiden yhteisvaikutuksia ei ole riittävästi selvitetty arviointiohjelmassa Kantiin tuulivoiman, Takakangas-Pihlajanharjun, Kangaslammin sekä Haitinkankaan voimaloiden osalta. Rannankylän Oijärven asukkaisiin ja vapaa-ajan asukkaisiin sekä hankealueen vaikutusalueella oleviin asukkaisiin kohdistuu useiden voimaloiden vaikutukset sekä hankealueen vaikutusalueella oleviin asukkaisiin kohdistuu useiden voimaloiden vaikutukset eikä selvitystä ole tehty miten mahdollisesti 46 tuulimyllyn keskellä ihmiset ja eläimet voivat elää ja miten se vaikuttaa luontoon?

Yva:ssa ei ole esitetty miten tuulivoiman melu mahdollisesti kantautuu järveä pitkin? (Pelkän puimurin kulkeminen hankealueen reunassa aiheuttaa sellaisen tunteen kuin se olisi omassa pihassa järven toisella puolella).

Kiinteistöjen arvon lasku on todellinen ongelma sillä pelkästään 30 % arvonlasku ei ole riittävä sillä kukaan ei halua ostaa kiinteistöä tuulimyllyjen vierestä. Hankealueella on ollut edullista tonttimaata ja kiinteistöjä myynnissä mutta miksi ne eivät ole käyneet kaupan?

Ojajärvi ja hankealue sisältää paljon linnustoa ja muita eläimiä. Maakotkan olen tavannut hankealueen läheisyydessä 2 vuoden aikana 2 kertaa/suden olen tavannut saman 2 kertaa, jolloin toisella kertaa susi tuli hankealueelta järven jään yli mökkinaapurin pihaan, joten tässäkin totean, ettei parin päivän tarkkailu yva:ssa ole riittävä lintujen/eläimien kartoitukseen ja asia pitäisi tutkia pidemmällä tähtäimellä.

Yva:ssa ei ollut tarpeeksi tietoa 350 m tuulivoimaloiden perustuksista ja kuinka syvälle ne joudutaan kaivamaan ja mitkä ovat niiden vaikutukset Ojajärveen sekä Karvian jokeen joka pitäisi myös selvittää.

Tuulivoimaloiden tekniset ratkaisut tullaan esittämään sekä YVA-selostuksessa että osayleiskaavan selostuksessa.

Osayleiskaavakartta tullaan esittämään mittakaavassa 1 : 10 000, jolloin eri osaluokat ja niille laaditut merkinnät ovat selkeästi luettavissa.

Tuuli- ja aurinkovoimahankkeiden yhteisvaikutukset on selvitetty hankkeen YVA-menettelyn yhteydessä ja tuloksia hyödynnetään osayleiskaavatyössä.

Meluvaikutukset selvitetään YVA-menettelyn yhteydessä ja tuloksia hyödynnetään osayleiskaavatyössä.

Tuulivoimaloiden vaikutuksista asuinkiinteistöjen hintakehitykseen on tutkittu. Joulukuussa 2021 julkaistiin tutkimus Tuulivoima – Vaikutus asuinkiinteistöjen hintoihin (Taloustutkimus ja FCG Finnish Consulting Group Oy). Tutkimusaineistona oli yli 1 000 tuulivoimaloiden läheisyydessä sijaitsevan asuinkiinteistön kauppaa kahdeksan kunnan alueella vuosina 2013 – 2021. Johtopäätöksenä tutkimuksessa todetaan, että tuulivoimahankkeiden käyttöönotolla ei ole ollut vaikutusta asuinkiinteistöjen hintoihin tarkastelluissa kunnissa vuosin 2013 - 2021. Tutkimuksen johtopäätöksissä todetaan myös, että asuinkiinteistöjen hintojen muutoksiin vaikuttavat tuulivoimaloita enemmän paikallisten asuntomarkkinoiden yleinen kehitys.

Hankkeen YVA-menettelyä varten on laadittu päiväpetolintuselvitys ja lintujen törmäysmallinnus. Tuloksia hyödynnetään osayleiskaavatyössä.

Tuulivoimaloiden tekniset ratkaisut tullaan esittämään sekä YVA-selostuksessa että osayleiskaavan selostuksessa.

<p>Hankealue on äärimmäisen arvokasta luontoarvoiltaan Häädeteitaan luonnonpuiston ja Natura-alueiden osalta ja tuulivoimaloiden vaikutukset luontoon, linnustoon sekä muihin eläimiin ei ole riittävä ja vaatisi tarkempaa tarkastelua.</p> <p>Mielipiteeni on YVA perusteella, että hankevaihtoehto on 0.</p>	<p><i>Linnustaselvityksiä on täydennetty vuoden 2025 aikana.</i></p> <p><i>Merkitään tiedoksi.</i></p>
<p>Mielipide 6 15.1.2023</p> <p>Minulle tuli järkytyksenä uutinen että "Satakunnan Lappi" aiotaan tuhota. Olen muutaman vuoden ajan kerännyt luontovideomateriaalia Häädeteitaan ympäristöstä aikeena julkaista korkealaatuinen videosarja yhdistämällä tämä arkistomateriaali reaaliaikaisiin luontoblogi videomateriaaliin, jossa seuraan luonnon kulkua eri vuodenaikoina. Varasin noin vuosi sitten projektilleni YouTube kanavan, jossa siis vielä ei ole sisältöä: https://www.youtube.com/@FinWildMarsh . Projektin promosisivusto kuvineen löytyy täältä: https://www.tomahola.com/finlandmarshwilderness . Muun muassa tämän videoprojektin myötä olen harkinnut myös studion ja työhuoneen rakentamista Karviaan, ja enemmässä määrin viettää siellä aikaa. Mutta energiantuotantoalueen viereen tällaista toimintaa ei voi perustaa, ja nykyinenkin mökki uhkaa autioitua siinä tapauksessa.</p> <p>Tätä erämaakaltaista aluetta on kutsuttu Satakunnan Lapiksi. Sen teollistaminen estää täysin hankkeeni, koska energiantuotantolaitokset pilaavat tunnelman luontovideoissa ja luonnon äänien tallentaminen estyy taustamelun takia. Minulla on toki mahdollisuus muuttaa esim. Ruotsiin, jossa vielä luonnonmukaisia erämaa-alueita on, ja jossa hallitus kannustaa elämää ja yrittämistä haja-asutus seuduilla. Tähän mennessä keräämäni videomateriaali ehkä ei kokonaan mene hukkaan jos teen niistä "muistomerkin", joka dokumentoi tiedot mitä tällä tuhottiin ja ketkä olivat osallisia. On erittäin sääli, jos Suomessa kaikilta tulevilta sukupolvilta estetään mahdollisuus nauttia ja toimia eräluonnossa näillä seuduilla, joten koen että minulla on velvollisuus kuitenkin kirjoittaa tämä palaute eikä vain paeta muualle.</p> <p>Seurasin joulukuussa pidettyä Haitinkankaan hankkeen tilaisuutta ja hämmästyin että vääristettyä tietoa annettiin. Esim. Saukon mainittiin elävän vain Häädeteitaan alueella. Itse katselen ja kuvaan kun sauikko uiskentelee ja molskuttelee Ojajärvessä, ihan Haitinkankaan vieressä, illan hiljaisuudessa auringon laskeutumisessa. Haitinkankaan tuulivoimalaitokset tulisivat juuri auringonlaskun eteen välkyttelemään varjoja järveen. On vaikea arvioida miten vedenalainen melutaso Ojajärvessä kasvaa, kun voimaloiden värinä johtuu maaperän kautta vieressä olevaan järveen. Minulla on kyllä varusteet vedenalaisen melun mittaamiseen (harjoitan myös biosukellusta ja vedenalaista kuvaamista), joten jälkikäteen tuhovaikutukset voin kyllä todentaa. En osaa arvioida miten välke ja melu vaikuttaa Saukon elämään, mutta arvelisin että Saukko ei ole ihmistä epäherkempi häiriötekijöille. Käärmeet ainakin ovat maan tärinälle herkkiä. Niiden katoaminen alueelta voi vaikuttaa arvaamattomalla tavalla ekosysteemiin.</p> <p>Toinen vakava epäkohta esityksessä oli maakotkan seuranta. Sitä ei ollut havaittu sanottiin. Itse olen kyllä kerran nähnyt maakotkan</p>	<p><i>Merkitään tiedoksi.</i></p> <p><i>Merkitään tiedoksi.</i></p> <p><i>Hankkeen eri vaihtoehtojen ympäristövaikutukset on tutkittu hankkeen YVA-menettelyn yhteydessä. Vaikutusarvioinnin tuloksia hyödynnetään arvioitaessa osayleiskaavan toteuttamisen vaikutuksia.</i></p> <p><i>Hankealueelta on laadittu päiväpetolintuselvitys kesä-syyskautena</i></p>

lentävän Ojajärven ja Haitinkankaan suuntaan länteen päin. On tiedossa, että Häädetkeitaalla on maakotkan pesä. On väärin tehdä päätös, että jos maakotkaa ei ole lyhyellä ajanvälillä nähty alueella niin alue voidaan pilata niin että se ei sinne enää palaa. Myös monet muut voimahankkeet ja voimalinjat piirittävät Häädetkeitaan alueen niin että lintujen törmäysriski olennaisesti kasvaa, kun linnut lentävät alueen kautta.

Itse olen ollut tuulisähkön tilaaja yli 25 vuotta ja kannatan tuulivoiman lisärakentamista. Mutta tuulivoima pitäisi rakentaa alueille, jotka ovat jo ennestään ihmisen raiskaamia, esim. pelloille ja teollisuusalueille, jotka ovat biodiversiteetiltään köyhiä. Erämaan kaltaiset alueet pitäisi pyrkiä säilyttämään luonnonkaltaisina tuleville sukupolville ja eläimille, niin että voimalat ovat kaukana niistä eivätkä piiritä niitä ja pilaa maisemaa. Lisäksi tuulivoima pitäisi rakentaa lähemmäksi energian käyttökohteita. Se tekee sähkönsaannin varmemmaksi, kun kriisitilanteissa siirtolinjoja tuhoutuu. Lyhyempi siirtomatka myös vähentää siirtohäviöitä (nykyisin hieman yli 1 %), jolloin voimaloita tarvitaan vähemmän.

Eräs näkökohta Haitinkankaan hankkeen haittavaikutuksista on myös radiohäiriöt. Lähistöllä on signaalitiedustelu ja turvaviestinnän asema, joka voi osallistua kriisitilanteissa turvaamaan viestintää, releoimalla viestejä eri asutuskeskusten viranomaisten välillä. Alue on ollut hyvä häiriötön paikka vastaanottamaan heikkoja signaaleja. Turvaviestintä on Radioamatööriiliiton alainen toiminta yhteistyössä pelastusviranomaisten kanssa. Aurinko ja tuulivoimalat saastuttavat radiospektriä, mitä suurempia ne ovat, sitä enemmän. Hiljaiset kuuntelupaikat ovat katoava luonnonvara siis myös radiotaajuuksilla.

Hyvin vakavaa on myös näissä hankkeissa se, että ulkomaiset emoyhtiöt tulevat imemään energiatuotannon voitot ulos Suomesta, eikä tilaa kotimaisille investoinneille jää. Tämä vaikuttaa pitkälle tulevaisuuteen. Luonnon lisäksi siis myös maamme talous köyhtyy kun annetaan ulkomaiset yritykset raiskata meidän maamme. Kyseisellä Elements Suomella ei taida olla valmista ja onnistunutta projektia takanaan. Jos projekti epäonnistuu saattaa raunioiden siivoaminen jäädä maanomistajien tai kunnan vastuulle, kuten eräissä muissa projekteissa on käynyt. Se voi tulla hyvin kalliiksi.

Mielipide 7

17.1.2025

Tuuli- ja aurinkovoimalat ovat tehdasalueita. Mielestäni Haitinkankaan tuuli- ja aurinkovoimapuiston tapaiselle tuotantolaitokselle löytyy sopivampia sijoituspaikkoja kuin osayleiskaavan ehdotus. Perusteluna ote osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta, kohta 6.1:

“Suunnittelualue rajautuu lounaassa Horjunkeitaan Natura 2000 -verkostoon kuuluvaan alueeseen ja lähellä suunnittelualueen eteläosaa sijaitsee Puurokeidas-Hannankeitaan Natura 2000 -alue. Horjunkeidas on monimuotoinen suo- ja metsäsaarekkeiden kokonaisuus, jossa on lettoa ja korpea. Puurokeidas-Hannankeidas on laaja erämainen keidassualue.

Häädetkeitaan Natura 2000 -alue sijaitsee n. 1,2 kilometrin päässä suunnittelualueelta Ojajärven vastakkaisella puolella. Häädetkeitaan

2025. Selvityksen tuloksia hyödynnetään osayleiskaavan toteuttamisen vaikutuksia arvioitaessa. Hankkeesta on laadittu lintujen törmäysmallinnus, jonka tuloksia hyödynnetään osayleiskaavatyössä.

Merkitään tiedoksi.

Hankkeen mahdollisia häiriövaikutuksia viestintäyhteyksiin on arvioitu YVA-menettelyssä. Tuloksia hyödynnetään arvioitaessa osayleiskaavan toteuttamisen vaikutuksia.

Merkitään tiedoksi.

Merkitään tiedoksi.

Hankkeen eri vaihtoehtojen ympäristövaikutukset on tutkittu hankkeen YVA-menettelyn yhteydessä. Vaikutusarvioinnin tuloksia hyödynnetään arvioitaessa osayleiskaavan toteuttamisen vaikutuksia.

alueella on tervaleppäkorpea ja ennallistettuja soita. Keidaslammi on linnusto- ja maisemakohde.

Suunnittelualueesta koilliseen n. 1,2 km päässä sijaitsee Suomijärven Natura 2000 -alue, joka on umpeenkasvanut humuspitoinen järviallas. Alueen linnusto on poikkeuksellisen monipuolinen ja vesieliöstä runsas. Alue on pesimä- ja muutonaikainen levähdyspaikka linnuille.”

Tässä kohtaa suunnitelmassa on kuva, josta näkyy, että luonnonsuojelualueita on vielä lisää, suunnittelualueen joka puolella. Miksi pitäisi rakentaa voimalaitoksia luonnonsuojelualueiden keskelle? Infrastruktuuriltaan ennestään jo valmiimpia ja luontoarvoiltaan soveltuvampia vaihtoehtoja on varmasti olemassa. Ajatellaan pitkäjänteisemmin ja turvataan ennemmin luonnon monimuotoisuus ja pidetään siitä huolta.

Hankkeen YVA-menettelyssä on laadittu Natura-arvioinnin tarveharkinta ja Suomijärven Natura 2000 -verkkoon kuuluvalla alueella on laadittu Natura-arviointi.

Merkitään tiedoksi.

2 OSAYLEISKAVALUONNOKSESTA SAATU PALAUTE JA VASTINEET

Kappale täydentyy osayleiskaavaluonnoksen nähtävilläolon jälkeen.

LAUSUNTO	VASTINE

MIELIPIIDE	VASTINE

3 OSAYLEISKAVAEHDOTUKSESTA SAATU PALAUTE JA VASTINEET

Kappale täydentyy osayleiskaavaehdotuksen nähtävilläolon jälkeen.

LAUSUNTO	VASTINE

MUISTUTUS	VASTINE